

MAGYARÖRMÉNY TUDÁSTÁR

Jelen dokumentumot a Magyarörmény Tudástár ingyenes digitális könyvtárból töltötték le. A pontos felhasználási jogokat kérjük nézze meg a honlapon!

www.MagyarormenyTudastar.hu

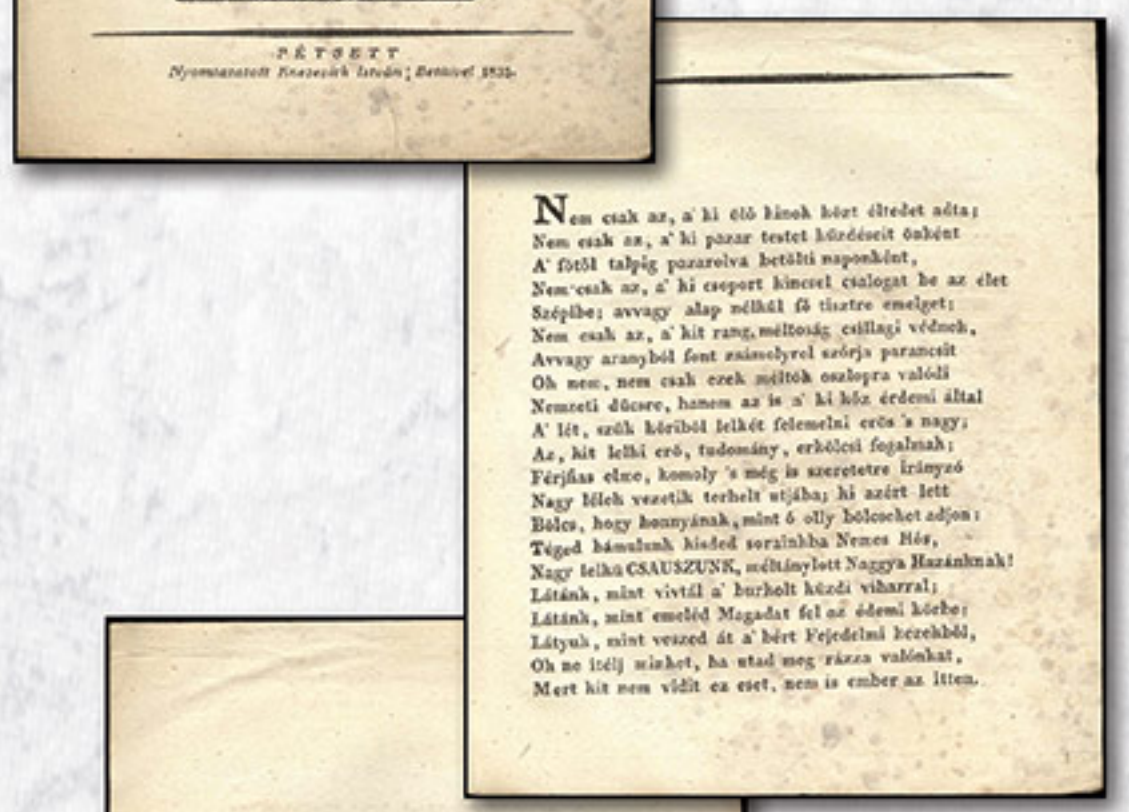
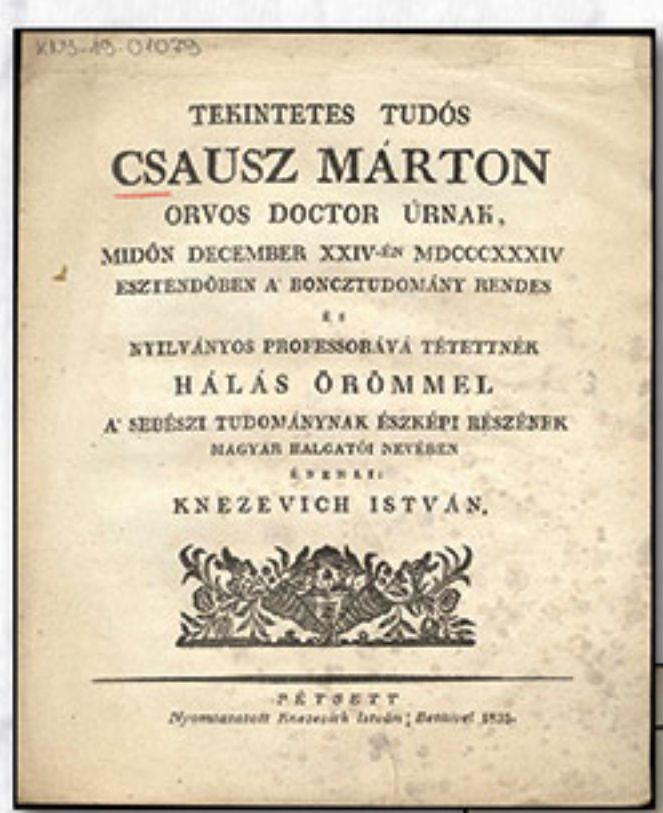
Egészségünk védői

A tudományágak egyik legnemesebbike az orvosoké és gyógyszerészeké. Az emberi szervezet működését megtanulni, megérteni és az egészséget fenntartani nagy tudást és odafigyelést igényel. Az itt megismerhető örmény orvosok és gyógyszerészek nem csupán tanultságukról tettek bizonyosságot, hanem segíteni akarásukról és emberségükről is.

dr. Csausz Márton

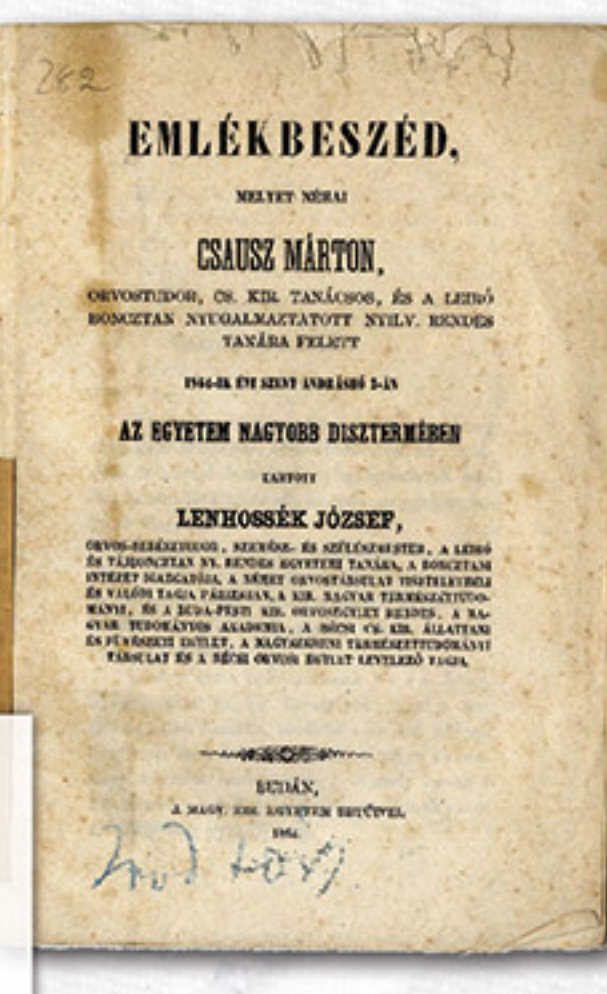
1796 – 1860

- Családneve törökül „csaus” parancsnokot jelent. Örmény anyakönyvekben a név „csaus” alakban szerepel, idővel változott Csausz-szá. Korábban a család neve Simai.
- Orvos, egyetemi tanár, királyi tanácsos.
- Előbb Pesten gyakorló orvos, Észak-Erdélyben kole-raorvosként működött 1831-ben. Kolerajárvány idején mentette a betegeket.
- A hazai örménység legmagasabb egyetemi és orvosi pályát befutott egyénisége.
- 1834-ben a 1. Sz. Bonctani Intézet első budapesti vezetőjének nevezték ki.
- Igazgatóként ő indította el Mihalkovics Gézátt és Lenhossék Józsefét pályáján. Lenhossék József később utóda lett a Bonctani Intézet élén.
- 1838-ban tanulmányi úton járt Nyugat-Európában s ez az út adta neki az ötletet, hogy létrehozza a szegény fiatal kollégák és medikusok „utazási alapítványát”, amelynek alapítókéjét orvosi gyakorlatából biztosította.
- 1848. március 15-én az egyetemi ifjakkal vonult előbb a Heckenast-féle nyomda, majd a Nemzeti Múzeum elé.
- Végrendeletében vagyona tettekes részét az általa alapított „utazási alapítványnak” hagyta, amely az 1860-as években az orvostársadalom egyetlen ilyen segítő alapítványa volt.

Csausz Márton professzorrá avatása okán diákjai által a számára írt dal.

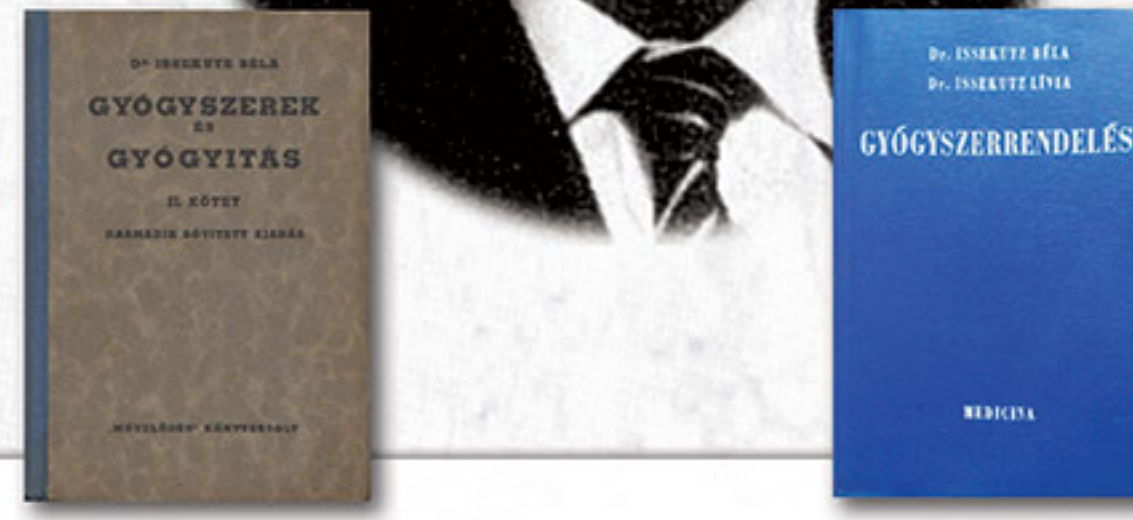
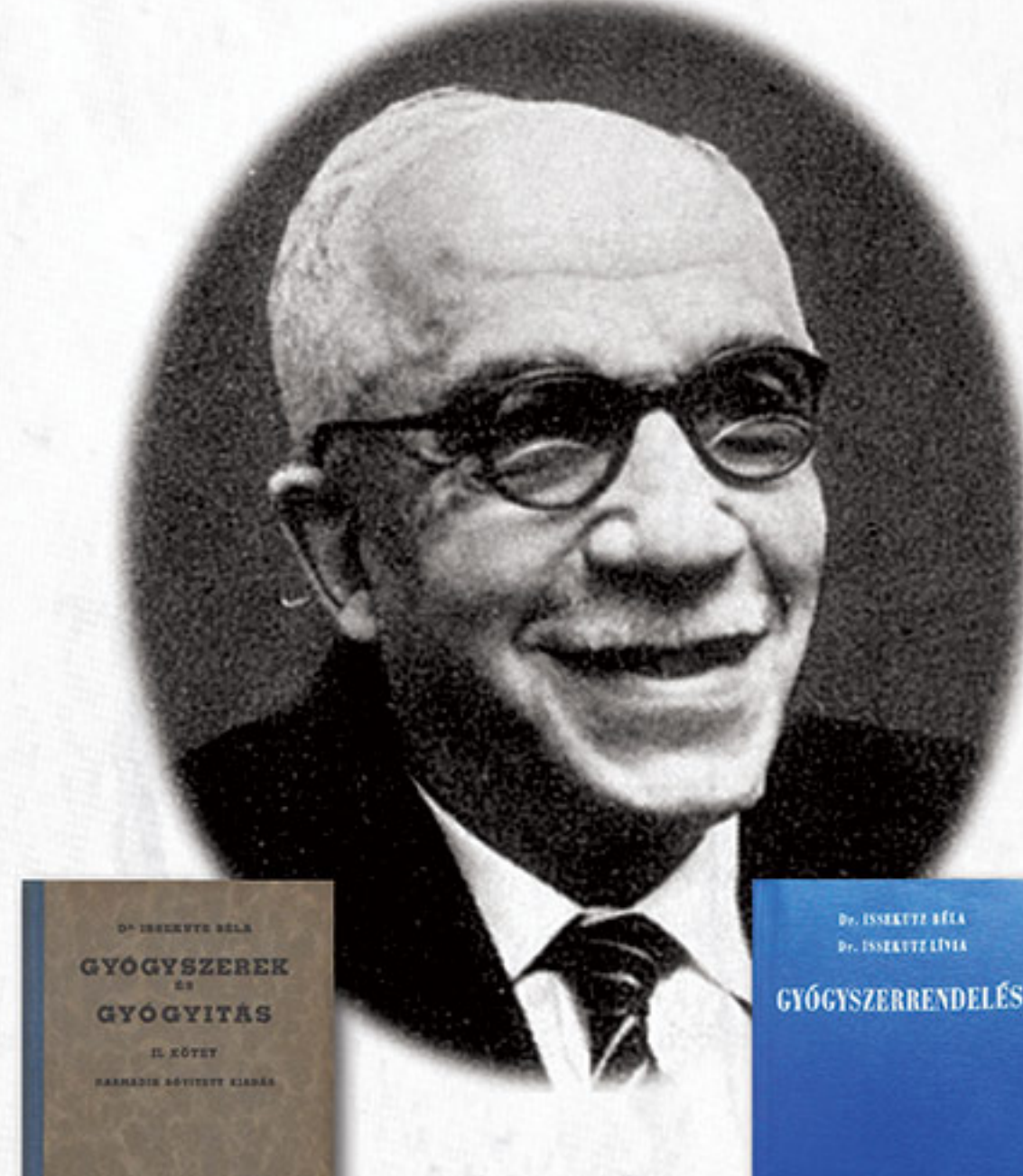
Lenhossék József által mondott beszéd Csausz Márton halálának 4. évfordulójára.

Erzsébetvárosi dr. Issekutz Béla

(1886 – 1979)

- Édesapja dr. Issekutz Gyula törvényszéki bíró, édesanyja Zakariás Irma, mindkét ág örmény. Családnévük eredetileg Iszákó = kicsi Iszák volt.
- Kossuth-díjas farmakológus, gyógyszervegyész, tudománytörténész, az orvostudomány doktora.
- A modern magyarországi gyógyszerkutatás elindítója, gyógyszervegyészeti kutatások iskolateremtő alakja, több gyógyszer előállítója, szakmai alapvetésnek számító könyv szerzője.
- 1939-től a Magyar Tudományos Akadémia levelező, 1945-től rendes tagja volt.
- A család több generációja a gyógyászat terén dolgozott: Issekutz Hugó (1855–1915) farmakológus nagybátyja, valamint ifj. Issekutz Béla (1912–1999) gyógyszerész, orvos és fiziológus és Issekutz Livia (1918–1991) orvos, farmakológus gyermekei is az orvoslást választották hivatásuknak.
- Kutatásai középpontjában az alkaloidok (például atropin), a hormonok (pl. tiroxin) vagy hormonhatású polipeptidok (pl. inzulin), a görcsoldó és izgatószerrek hatásmechanizmusának farmakológiai vizsgálata állt. Ezek eredményeképpen számos gyógyszer kifejlesztésében részt vett (pl. Novotropin).
- Számos gyógyszertermi problémával foglalkozott. Közülük kiemelkednek a pajzsmirigy élettanával, az inzulin mechanizmusával kapcsolatos vizsgálatok.
- Szívesen foglalkozott a hazai gyógyszerészet és farmakológia történetével, monográfiája jelent meg a két Jancsó Miklósról.
- Több orvosi szaklapnak is szerkesztője volt.

Jakabházy Zsigmonddal 1913-ban írt farmakognóziai tankönyve és 1951-ben írt farmakológiai-toxikológiai jegyzete évtizedeken keresztül alapvető egyetemi tankönyvnek számított a gyógyszerészképzésben. Először 1939-ben megjelent Gyógyszerrendelés szakönyvét 1969-ben leányával, Issekutz Líviával átdolgozta, s a később még három kiadást megért munka napjainkban is az orvostan- és gyógyszerészhallgatók, gyakorló orvosok és gyógyszerészek első számú gyógyszerészeti kézikönyve („az Issekutz”).

A Szegedi Orvostudományi Egyetem díszdoktorává avatták (1971)

dr. Fugulyán Katalin

1888 – 1968

- Örmény család, nevük három részből áll (Fug-ul-ián): fug(ar): futó, ul román névhatározó (az, a, mely hátul a szóhoz ragad) és ián, ján örmény családnév képző.
- Szemésorvos, orvosi szakíró.
- 1906-ban ő volt egyike annak az első három nőhallgatónak, akik a kolozsvári egyetemen kezdhették tanulmányaikat. Azokat 1911-ben befejezve, a kolozsvári Szemészeti Klinika első tanársegéde, majd adjunktusa, végül 1944-45-ben megbízott előadótanára lett.
- Már orvostanhallgatóként két pályaművét díjazták a kolozsvári orvosi fakultáson, s azokat Imre József professzor az egyetem évkönyvében (1909–11) ismertette.
- Öt évtized alatt 60,799 új beteg kórképét jegyezte be, így akár 40-50 évig is követhető egy-egy beteg szemszemélete története.
- Közismert volt embersége, a szegény sorsúakat, politikai menekülteket, háborús sebesülteket ingyen kezelte.
- Elnöke volt 1940-től a főiskolát végzett nők kolozsvári szervezetének.
- Szociális tevékenységéért kétszer is kitüntette a Vöröskereszt.

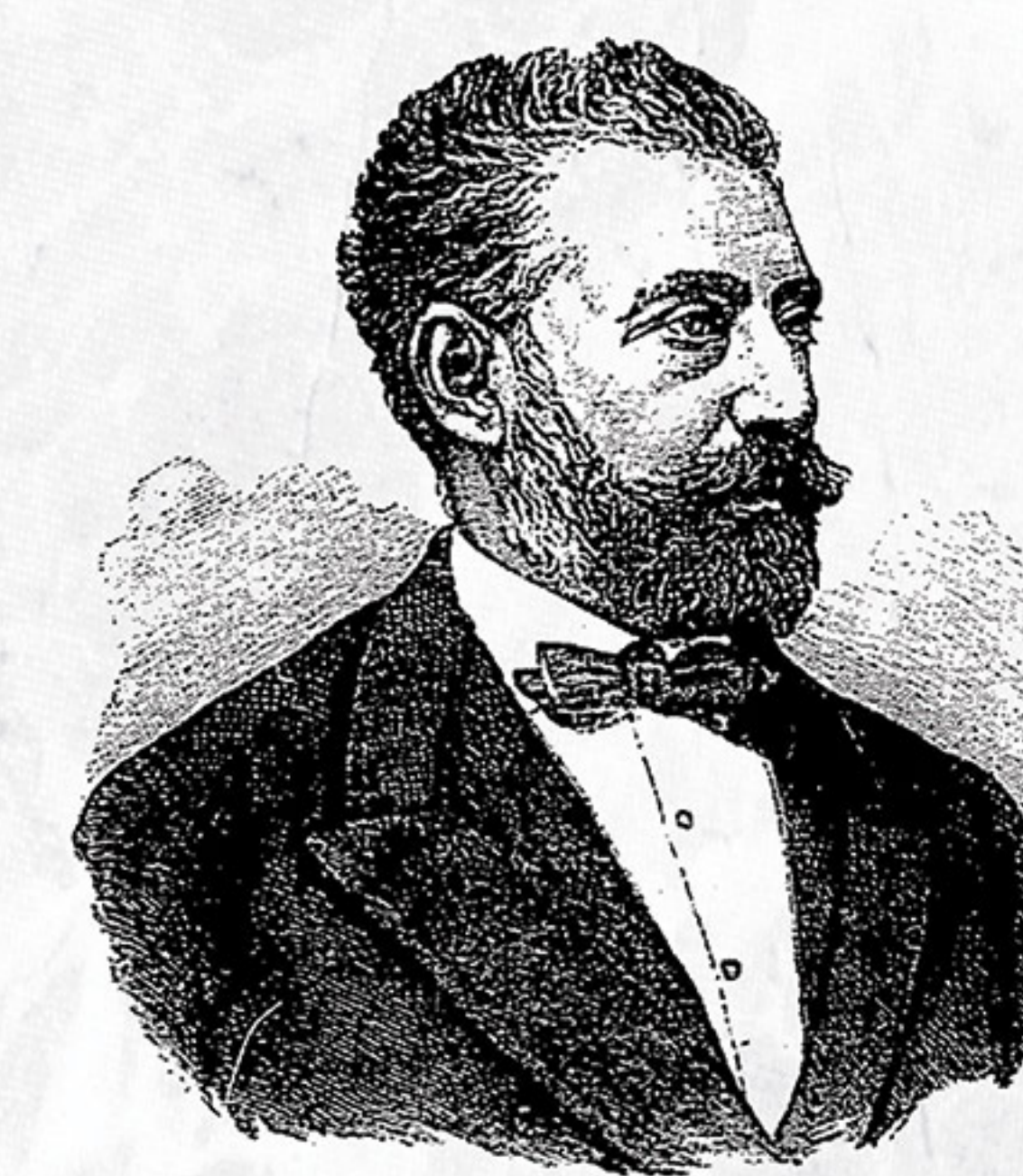
Számos írása jelent meg a kolozsvári Orvosi Szemlében és a budapesti Népegészségügyi Szemlében, valamint előadásokat tartott számos fórumon.

dr. Patrubby Gergely

1830 – 1891

- Az örmény család neve eredetileg Csoriban volt, ami őszvérpásztort jelent. A család 1758. december 12-én nemességet, illetve az „erzsébetvárosi” nemesi előnevet szerzett Mária Terézia magyar királynőtől.
- Orvos, sebész, császár és királyi tanácsos, egyetemi magántanár.
- Jogi pályára készült, de súlyos szembetegsége miatt orvos lett.
- 1870-től az Országos Közegészségügyi Tanács tagja, így a magyar közegészségügy és orvosképzés egyik mértékadó személyisége.
- Sokat tett a gyermekhalandóság leküzdése területén, a külvárosi nyomortelepek higiéniai helyzetének javítása érdekében.
- 1873-1889 között Budapest első tisztí főorvosa, a gyorsan fejlődő város közegészségügyének irányítója és formálója.
- Behatóan foglalkozott a pincelakások kérdésével, a gyermekhalálozással és az egészséges település feltételeivel.
- 1887-ben királyi tanácsosi címet szerzett I. Ferenc József magyar királytól.

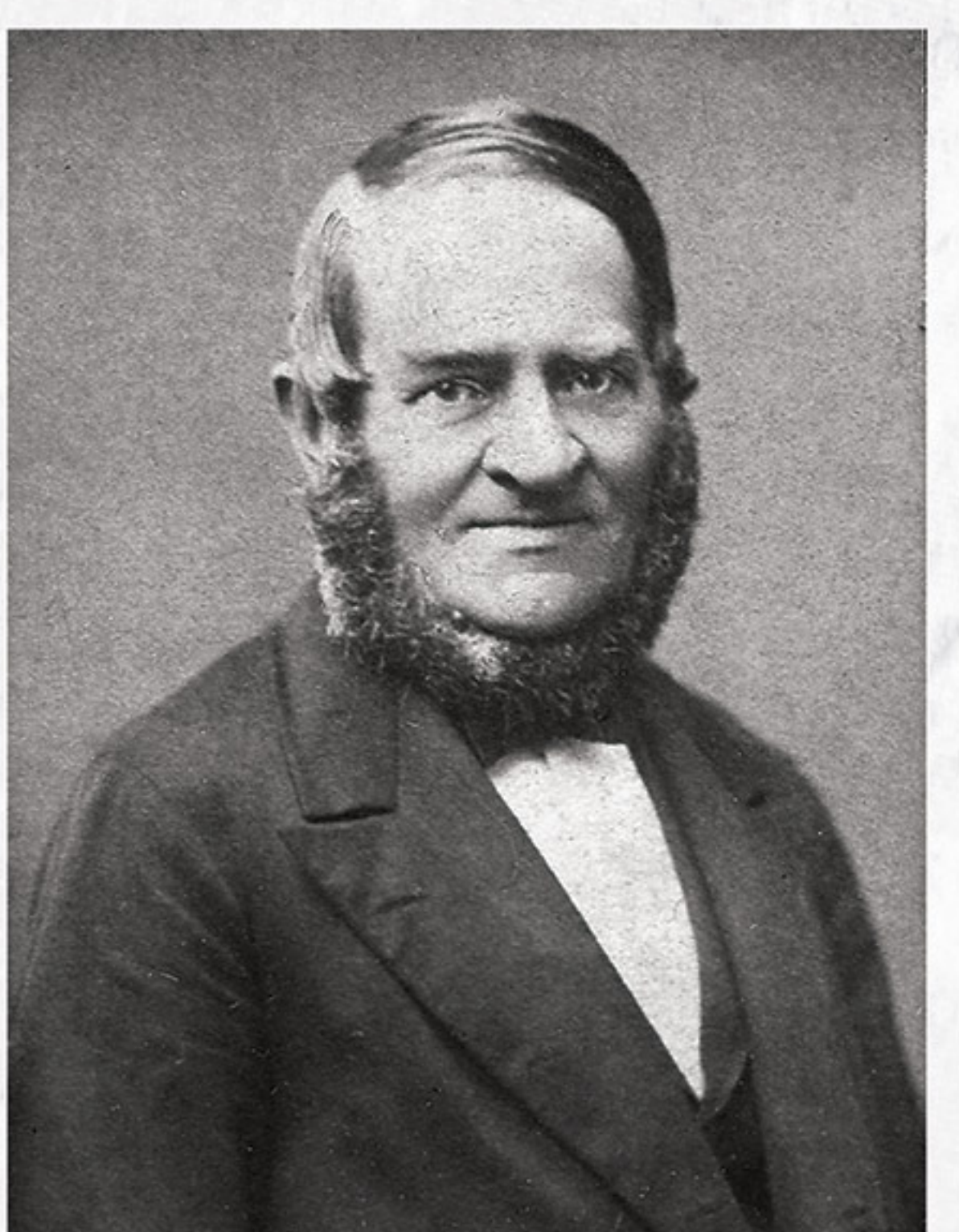
Márvány tábla dr. Patrubby Gergely lakóházának falán.

dr. Avedig István

1804 – 1884

- Az örmény család nevét sokszor tévesen Avediknek írják, de helyesen Avedig volt az eredeti név, jelentése: üdvözlét.
- Orvos, a szegény betegek jótéveje.
- Miután befejezte az orvosegyetemi tanulmányait Pesten és Bécsben, Bécs környékén kezdett praktizálni. A Bécs körüli szegények gyógyítója, jótéveje volt, így általa sok olyan ember is orvosi ellátáshoz jutott, akinek nem volt elég pénze ahhoz, hogy kifizesse az orvosi ellátást.
- 1848. október 6-án kitört a bécsi forradalom. Avedig István is résztvevője volt az eseményeknek, mivel orvosként a forradalmi harcokban megsebesült embereket ápolta.
- Utcát neveztek el róla Bécsben és Budapesten is (Budapesten Avedik István orvostanár, Avedik Félix jogtudós, továbbá Avedik Gábor és Avedik Lukács egyháztudósok közös emlékére nevezték el Avedik utcának).

dr. Verzárné prof. dr. Petri Gizella

1927 – 2006

- A csikszépvízi Petri család eredeti neve Látbegocár, jelentése örményül: varga, csizmadiák.
- Gyógyszerész, egyetemi tanár.
- A Semmelweis Egyetem Farmakognózia Intézet vezetője volt (farmakognózia = természetes eredetű gyógyszerekkel foglalkozó tudományág).
- 1964-ben a biológiai tudományok kandidátusa lett, 1973-ban elnyerte a Magyar Tudományos Akadémián a biológiai tudományok doktora fokozatot.
- Ötvenöt éven át, haláláig oktatta a gyógyszerészhallgatók nemzedékeit.
- Több mint 200 tudományos közleménye jelent meg, továbbá 15 szabadalom társszerzője volt.
- Pályafutása alatt mintegy 50 doktorandusz és 15 hazai, illetve külföldi aspiráns tudományos kutatómunkáját irányította.
- Meghívott előadó-professzorként dolgozott Bonnban (1989) és Koppenhágában (1976). Szakmai tanulmányúton járt többek között Japánban, Ausztráliában, Amerikában, Vietnámban, a Szovjetunióban és Európa szinte minden országában.
- A Semmelweis Egyetem *Professor Emeritus* címét adományozott számára 1998-ban.

Jog követői

A társadalom működésének szabályait meghatározó törvényeket meg kell alkotni, értelmezni és alkalmazásuk kérdéses ügyekben dönteni. Mindezen szerepkörökre olyan okos emberek kellene, akik átlátják a jog teljességét, meglátják bene a szépet és paragrafusait betartatják.

Ezen emberek között számos örmény nemzetiségű kiválóságot találunk.

Jakabffy Elemér

1881 – 1963

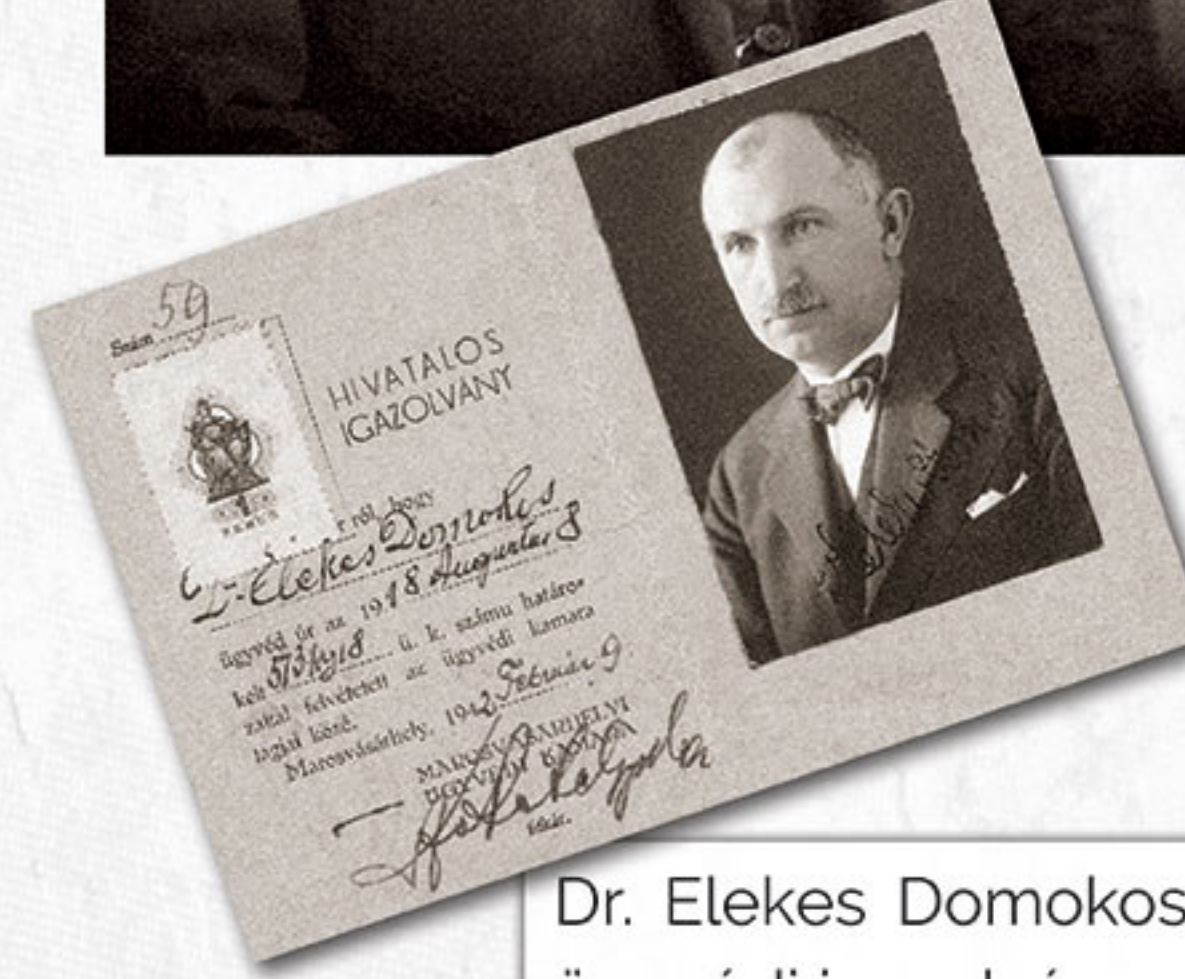
- Legismertebb írói álneve Hagepian volt, utalásul arra az örmény nemesi családra, amelyből származott.
- Jogász, magyarországi, majd 1920 után romániai magyar politikus, publicista.
- „[j]ogász, közéleti férfi, nemzetiségpolitikus, magyarpárti vezéregyéniség, parlamenti képviselő, az Európa-szerte elismert *Magyar Kisebbség* című folyóirat szerkesztő-patrónusa, riportokat is közlő publicista, helytörténeti és nemzetiség-történelmi tudományos munkák szerzője, a statisztika hozzáértő művelője, jeles nemzetiség-külpolitikus, művelődéstörténeti szakember volt” - foglalta össze életét Balázs Sándor professzor.
- Ügyvédi vizsgáját 1908-ban tette le, ezt követően nyitotta meg 1919-ig működő lugosi ügyvédi irodáját.
- Erdély 1920. évi Romániához való csatlósását követően szülőföldjén maradt, ahol élénk politikai, publicisztikai és lapszerkesztői tevékenységet fejtett ki.
- 1910 és 1918 között a Nemzeti Munkapárt színeiben a németboksáni választókerület országgyűlési képviselője volt.
- Politikusként a romániai magyarság jogaiért és helyzetük javításáért harcolt, 1925 és 1935 közötti diplomáciai útjain több ízben képviselte az erdélyi magyarságot a Népszövetség Genfben megrendezett kisebbségügyi kongresszusain.
- Az 1922 végén megalakult Országos Magyar Párt egyik alelnökévé választották, és ezt a posztot a párt 1938-as feloszlásáig töltötte be. A párton belül a kisebbségjogi szakbizottság elnöke volt.
- A Magyar Tudományos Akadémia külső tagja.
- A háborús helyzet fokozódásával többször letartóztatták, folyamatos csendőri felügyelet alá helyezték. Először Lugosra majd onnan Bukarestbe internálták, amivel gyakorlatilag véget is vetettek közéleti tevékenységének. Helyzete csak tovább romlott a kommunista hatalomátvétel után.

dr. Elekes Domokos

1889 – 1962

- Szongott Kristófnál szereplő örmény családnév, jelentése: Elek az oltalmazó.
- Székelykeresztúri ügyvéd, aki tehetségét nemcsak a jogi pályán, hanem társadalmi és politikai téren a magyar kisebbségi politika kibontakoztatása, valamint szűkebb közössége Székelykeresztúr városa javára is kamatoztatta.
- 1911. november 25-én a jogtudományok doktorává avatták. Már az első jogi szigorlata letétele után belépett testvére, dr. Elekes Dénes székelykeresztúri ügyvédi irodájába, de 1913-ban már átment egy kolozsvári ügyvédi irodába.
- Az ügyvédi praktizálás mellett a jövedelmét egy 60 katasztrális hold területű földbirtok megművelésével egészítette ki. Ezzel helyi viszonylatban a nagyobb földbirtokosok körébe tartozott.
- Az I. Világháború idején a harctéri szolgálata alatt három alkalommal sebesült meg. Vitézségéért számos alkalommal kitüntették.
- A román csapatok 1918. december elején vonultak be Székelykeresztúrra és a lakosság megfélemlítése céljából hat hétre internálótáborba vitték a helyi társadalom öt vezető egyéniségét, köztük dr. Elekes Domokost is. Ez elég időt adott nekik, hogy átgondolják jövőbeli közösségi tevékenységük irányait. Elekes Domokos a sporttevékenységbe, a művelődésbe, a helyi politikába valamint az unitárius egyház vallási és oktatási tevékenységébe történő bekapcsolódás mellett döntött.
- Az újonnan megalapított székelykeresztúri Atlétikai Club valamint az újonnan alakított Iparos Dalárda is első elnökének választotta meg.
- Az 1867-ben alakult székelykeresztúri Kaszinó alelnöke majd később elnöke volt.
- 1931 januárjában megalakult az unitárius egyház Iskolafenntartó Bizottsága, amelynek elnökévé Elekes Domokost választották meg, aki az elkövetkező időszakban 4 millió lej összeget adott az iskolák költségeire.
- A kommunista államhatalom az erdélyi magyar kisebbség egyházait sem kímélte meg, Elekes Domokost népellenes személynévként nevezték meg és az 1950-es években megfosztották munkájától, valamint kisajátították birtokát.

Dr. Elekes Domokos ügyvédi igazolványa

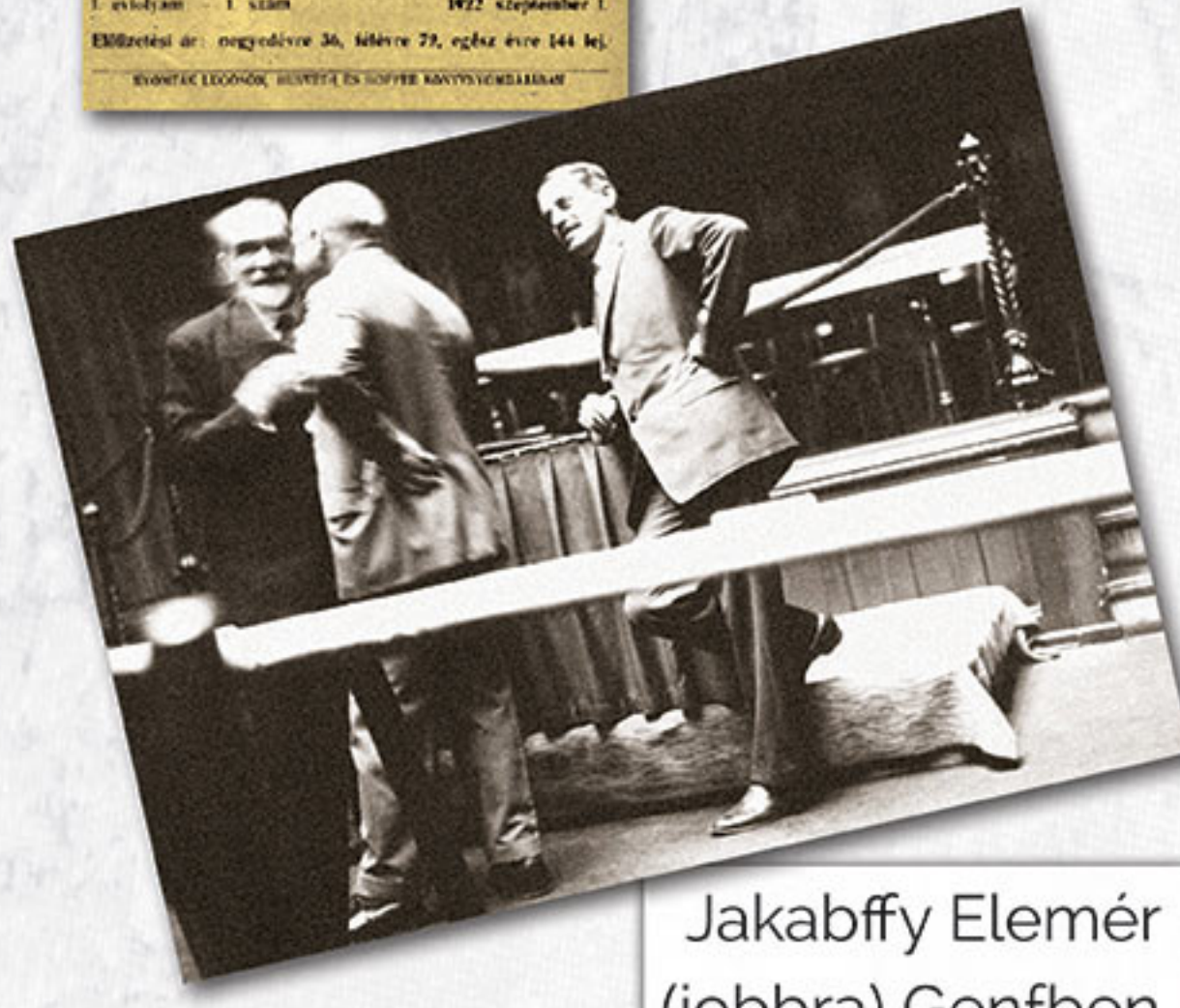
Elekes Domokost 1939-ben a keresztúri gimnázium gondnokának választották meg. Így írtak róla: „Gondnok iskolájának ilyen szép sorát még soha nem viselte. Élre állt és nem nyugodott addig, amíg társadalmi szervezés útján nem biztosította a keresztúri és környéki székelység számára ennek az iskolának a felső tagozati működését is.”

Az unitárius egyház vezetői: középen Józán Miklós püspök, jobb szélén Elekes Domokos.

A *Magyar Kisebbség* című folyóirat, első száma.

Jakabffy Elemér (jobbra) Genfben

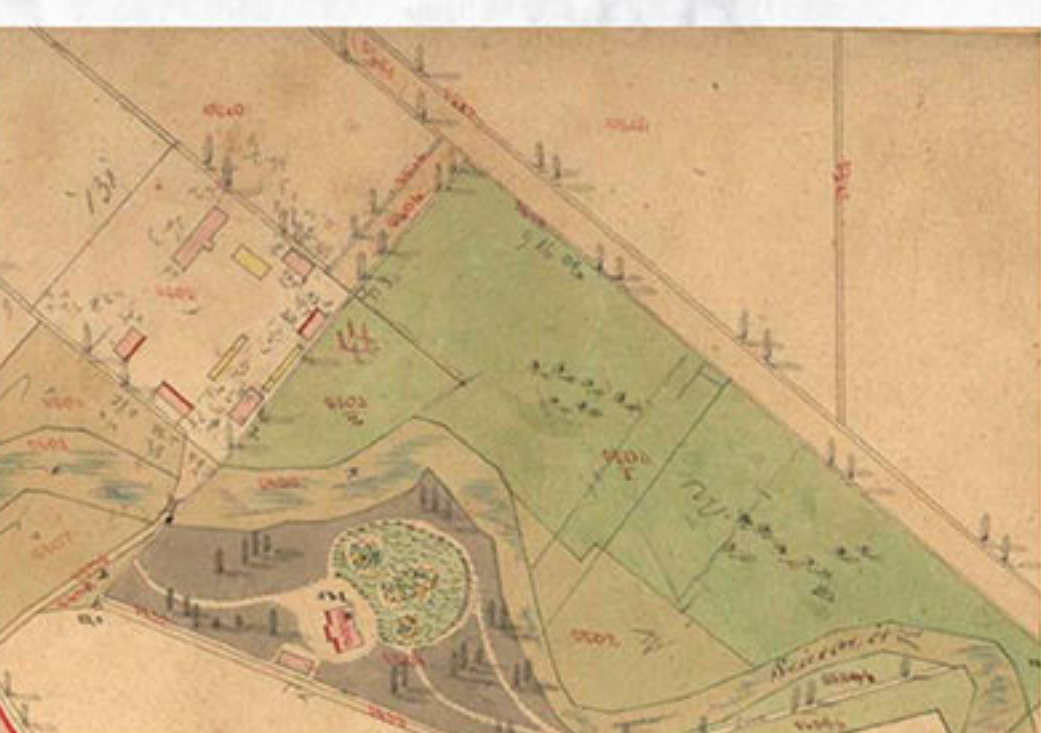
Gopcsa László

1865 – 1933

- Az Ágopcsa (Hágopcsa) rövidebb alakja, jelentése Jakab. A szó örmény jelentése gomb.
- Jog- és államtudományok doktora, miniszteri fogalmazó, helyettes államtitkár, néprajztudós.
- 1883-ban gyorsírási tanári oklevelet szerzett, ettől kezdve évekig Markovits Iván országgyűlési gyorsíró titkára.
- 1886-ban az államtudományok, 1890-ben pedig a jogtudományok doktorává avatták a kolozsvári egyetemen.
- 1922-ben a budapesti örmény katolikus egyházköziség első világi elnökévé választották.
- Életrajzi, tanügyi, kritikai, s ismeretterjesztő cikkeket írt számos irodalmi és szaklapba. A *Gyorsírási lapok*nak 1886-tól s az *Armenia* c. havi folyóiratnak 1887-től rendes munkatársa.
- Számos könyvet és tankönyvet írt az írás, gyorsírás témájában valamint örmény regékről és közmondásokról.
- A *Pallas Nagy Lexikon*ába örmény nyelv, irodalom s a gyorsírászat témáiban írt cikkeket.

Néhány a számos könyvből

Apja, Vertán János és nagybátyja, József 1832-ben vásárolta meg a kincstártól a Bihar vármegyei Szombatság falut, amely után felvették a „szombatsági” előnevet. A nemesítésért Vertán János fia, Vertán Endre telepedett le Battonyán és építtetett ott kúriát.

Vertán Endre

1813 – 1879

- Erdélyi örmény nemesi család
- Ügyvéd, megyei hivatalnok, országgyűlési képviselő.
- Az ügyvédi vizsgát 1833-ban Pesten tette le.
- 1848-ban Bihar megye magyarszékei kerületi szolgabírójának megválasztotta.
- A szabadságharc előrehaladásával a bihari szabadcsapatba állott és mint százados a haza ügyét fegyverrel szolgált.
- A fegyverletétel után rövid ideig ismét szolgabíró volt, de azután mint szabadelvévő embert hivatalból elbocsátották és üldöztetésnek volt kitéve.
- Az aradi *Alföld* munkatársa volt (Kunágoti néven publikált), de az *Egyetértés*ben is jelentek meg cikkei.

Vertán Endre halotti anyakönyvi bejegyzése

1879. márc. 30.	Vertán Endre	születés	1813. márc. 30.	Vertán János	születés
1879. márc. 30.	Vertán Endre	halál	1879. márc. 30.	Vertán Endre	halál

dr. Issekutz János

1916 – 1996

- Az erzsébetvárosi Issekutz család Mária Teréziától kapott nemességét.
- Ügyvéd, bíró, törvényszéki tanácselnök.
- A kolozsvári román jogi egyetemet állami ösztöndíjjal, 20 évesen, kitüntetéssel végezte 1938-ban 22 évesen ugyancsak kitüntetéssel megszerezte a jogtudományi doktorátust.
- 1941-ben Budapesten jegyzőkönyvi dicsérettel letette az egységes bírói és ügyvédi szakvizsgát. 1939-től albirói kinevezéssel kezdetben Kóhalm-ban dolgozott, ahol a peres ügyekben - egyedül az országban - három nyelven tárgyalt, a peres felek igényei szerint.
- Besztercén, Bánffyhunyadi, majd Kolozsváron járásbíró. 1947-ben áthelyezték a budapesti Törvényszékhez, majd a Legfelsőbb Bírósághoz.
- Nemcsak Romániában, hanem Magyarországon is a legfiatalabb bíróként, különösen törvényszéki és legfelsőbb bírósági bíróként végezte munkáját, nagy szakmai és erkölcsi elismeréssel.
- A család Budapestre kerülése után azonnal felvette a kapcsolatot a Budapesti Örmény Katolikus Lelkészséggel, ahol Kádár Dániel plébános idejében az Egyháztanács jogi ügyeit intézi. Az adományok devizahatósági legalizálása, az Orlay utcai ingatlan további rész tulajdonainak megszerzése, a teljes kiürítés végrehajtása, a Plébánia átköltöztetésében való jogi részvétel, az egyháztanács működésének megújítása és az abban való részvétel évtizedekig önzetlen hozzájárulása volt az erdélyi örmény közösség fenntartásához.
- 1953-ban elbocsátják a Legfelsőbb Bíróságtól a "B-lista" alapján, több száz bírótársával együtt. Indok: polgári beállítottság, nyugatos, klerikális.
- 1953-tól Budapesten 1976-ig, nyugdíjazásáig ügyvéd.
- 1959-ben a magyar-román államközi jogsegély-egyezmény keretében egyedüli felhatalmazást kap az Igazságügyi Minisztériumtól, hogy a romániai magyarok hazai vagyongerőit ügyeiben eljárjon.
- 1993-ban elkészítette az örmény kisebbségi önkormányzati választáshoz szükséges első alapdokumentumokat és megállapodásokat.
- Halála előtt szorgalmazta egy kulturális egyesület létrehozását, hogy az a politikai viharoktól mentesen működhessen. E kiválóságát teljesítette 1997-ben lánya, dr. Issekutz Sarolta és hozta létre az Erdélyi Örmény Gyökerek Kulturális Egyesületét.

Átvész Szegeden az 50 éves aranydiplomáját

"Akiától megtagadta az lígáságügyi vagyoni átadást, bosszúból kitaláltak egy feljelentést, hogy apám részt vett törvénytelen kivégzésekben Erdélyben - gondolván, hogy azt úgysem tudja majd ellenőrizni senki. Örmény családi barátunk, Issekutz János bácsi, aki ügyvéd volt, nem ject meg a népbíróságtól, és ragaszkodott hozzá, hogy kiderítsék, mi történt valójában. Szerzett is egy iratot, ami arról szólt, hogy amivel megvádolták apámat, az sosem történt meg. Ezért aztán bűncselekmény hiányában fel kellett menteniük." Emlékszik vissza Novák Tata az apjára és dr. Issekutz Jánosra a háború után.

Székelykeresztúr Fő utcája 1911-ben.

Örök kutatók

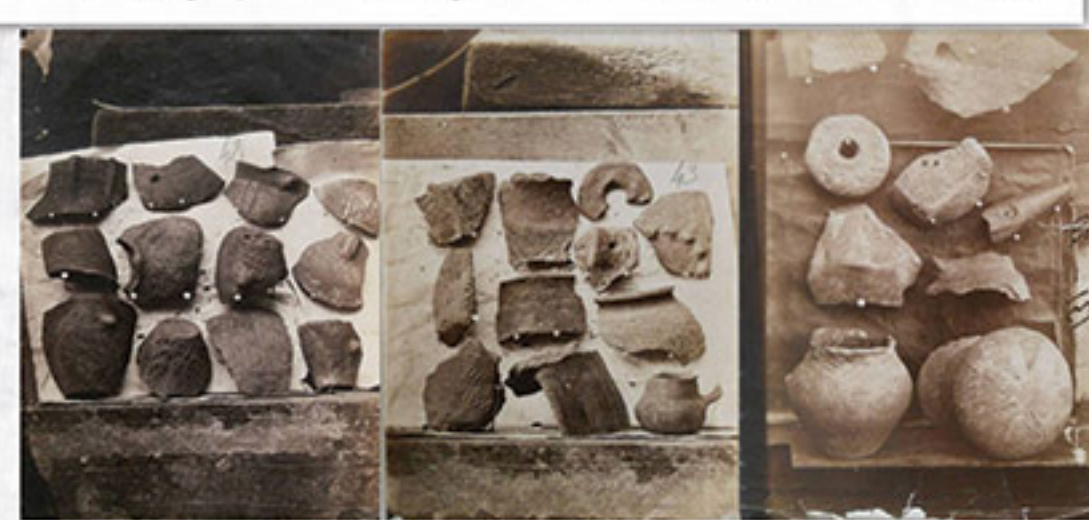
Vannak olyan lelkek, akik örökké kutatnak, szeretnék felfedezni az ismeretlent, megismerni a világ titkait. Ilyen örményeket láthatunk ebben a gyűjteményben, akik csillapíthatatlan vágyat éreztek a világ felfedezésére, vonatkozzon az akár jelenre, múltra vagy jövőre.

1899 májusában (halála évében) a kolozsvári egyetem tiszteletbeli bölcsészdoktorrá nevezte ki. Erre ő első indulatában csak annyit válaszolt: „Ez már holt lóra patkó...”, de végül elfogadta a kinevezést.

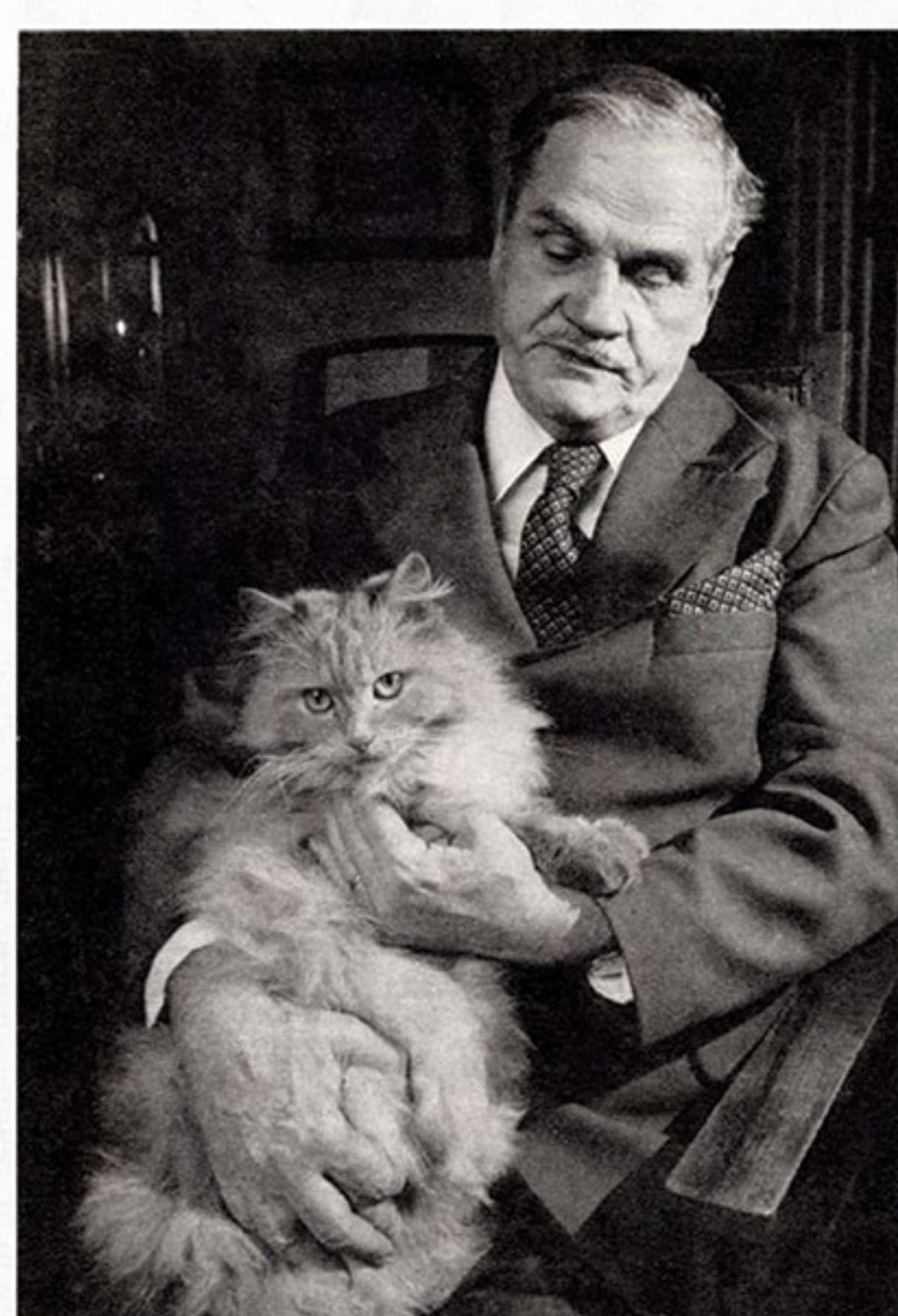
Néhány példány sokezer leletéből

Torma Zsófia

1832 – 1899

- Édesanyja az örmény nemes Dániel (Dánielian) család sarja, Dániel Jozefa, Kudu birtokosnője.
- Az első magyar régész nő. Van olyan forrás, amely szerint a világ első női régésze volt, de mivel akkoriban sokuk csupán asszisztensként dolgozhatott, vagy ha fel is fedeztek valamit, azt a saját nevükön nem publikálhatták, nehéz eldönteni, hogy Zsófia a magyarok között, vagy az egész világon volt az első régész nő.
- Soha nem ment férjhez, vagyonát arra használta, hogy az üldözötteket és árvákat támogassa, és hogy hazai régészeti felfedezéseket tegyen.
- Szászvárosban telepedett le, így Hunyad vármegye csigatelepeit kezdte tanulmányozni.
- Rávilágított az ősi székely-magyar rovásírás jegyeire, melyek feltételezése szerint azt mutatják, hogy a magyarok sokkal korábban élhettek a Kárpát-medencében, mint gondolták.
- 1875-ös budapesti ősbembertani kongresszuson, Rómer Flóris felhívására Tordos őstelepet kezdte ásni, ahol meglepő felfedezésekre jutott, neki köszönhetjük a sumér nyomok jelenek bizonyítását Erdélyben. Elméleteit a mai modern kormeghatározási módszerek egyértelműen megcáfolták - tordas népe nem volt sem trák, sem sumér - de a maga korában Torma Zsófia valóban jelentőset alkotott.
- Eredményeit nemcsak elismeréssel, de komoly szakmai féltékenységgel is fogadták. Tudóstársai nem közöltek tudományos eredményeket, könyveket, tanulmányokat Torma Zsófia tollából. Eközben külföldön sokan támogatták és elismerték a magyar régész nő munkásságát.
- Folyamatosan képezte magát, tájékozott volt a hazai és külföldi szakirodalomban, szaktudósokkal folyamatosan konzultált.
- Több tudományos és jótékonyági egyesület tagja volt.
- 10 387 darabból álló régészeti gyűjteményét halála után az Erdélyi Múzeum érem- és régiségtára őrizte.

Soó Rezső

1903 – 1980

- Háromnegyed részben székelynek, negyedrészen örmény származásúnak tartotta magát, anyai nagyanyja az örmény Affumi Irma volt. Az Affumi román szó, jelentése fekete. Eredeti név: Duduz vagy Szejvig.
- Kossuth-díjas botanikus, egyetemi tanár.
- A Magyar Tudományos Akadémia rendes tagja.
- A tihanyi Magyar Biológiai Intézet adjunktusa és a Növényzeti Laboratórium vezetője volt.
- 1940-44 között a kolozsvári egyetemen a növényrendszertani tanszéket, a botanikus kertet és az Erdélyi Nemzeti Múzeum Növénytárát vezette.
- A debreceni tudományegyetem növényzeti tanszékének vezetőjeként megalapította és vezette a debreceni cönológiai (és ökológiai) iskolát, amely a magyarországi növényföldrajz és fejlődéstörténet vonatkozásában úttörő volt.
- Ő indította meg Magyarország növénytanulmányainak rendszeres kutatását, és hazánkban elsőként végzett mikroklíma-méréseket.
- Megindította az első magyar ökológiai folyóiratot, az Acta Geobotanica Hungaricát.
- Az orchidea-család világszerte elismert szaktekintélye volt.
- Több mint 660 publikációt, köztük 30 könyvet írt a botanika számos területén, szerepelnek köztük tan- és kézikönyvek, nőmeneklatúra, botanikatörténet, bibliográfia.
- 1969-ben nyugalomba vonult, s idejét élete fő művének, a *Magyar flóra- és vegetáció rendszertani, növényföldrajzi kézikönyve* (1964-80) című hatkötetes hatalmas munkának szentelte.
- Róla neveztek el a budapesti Margitszigeten a Soó Rezső sétányt.
- Ötven virágfajt neveztek el róla.

Gyűjtötte az Ex Libriseket

Alkotó tevékenységének három kiemelkedő munkája, a *Növényföldrajz* (1945), a Jávorka Sándorral közösen írt *A magyar növényvilág kézikönyve* (1951) és a *Fejlődéstörténeti növényrendszertan* (1953)

A Magyar Posta számos bélyeget adott ki tiszteletére

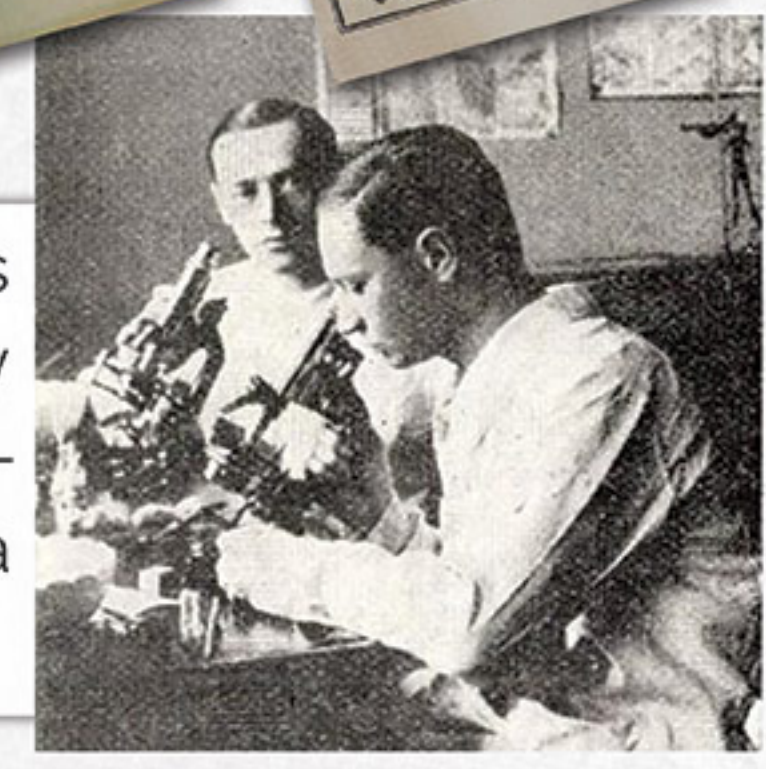
prof. dr. Verzár Frigyes

1886 – 1979

- Örmény nemesi családból származik. Verzári román szó, jelentése: laboda és káposztalevéllel (románul varza) töltött placsinta. A család korábbi neve: Stefánián.
- Orvos, egyetemi tanár.
- A debreceni tudományegyetemen nyilvános rendes tanár és az Élettani Intézet igazgatója lett.
- Számos műve jelent meg magyar és német nyelven.
- Megtervezte a tihanyi Biológiai Kutatóintézetet, és az építkezés befejeztével, 1926-tól az intézet vezetője.
- 1930-ban hívták meg a bázeli egyetemre, ahol az Élettani Intézetet vezette. Bázélból 1938-ig irányította a tihanyi intézet általános biológiai osztályának munkáját.
- Nyugalomba vonulása után kezdte meg a bázeli Kísérletes Gerontológiai Kutatóintézet szervezését.
- 1942-től vett részt az Egészségügyi Világszervezet jogelődjének munkájában. A háború után a táplálkozás programot kidolgozó bizottság elnöke volt.
- Fő kutatási területe az izom-fiziológia, a bélből történő felszívódás, a hormonok és a vitaminok közötti kapcsolatok, az endokrin mirigyek működése.

Verzár Frigyes és Weszeczky Oszkár laboratóriumi munka közben (1911).

Wolff Gábor

1811 – 1892

- A Wolff család eredeti örmény neve Meskó. A Farkas gúnynévként ragadt rájuk (Káhl/Gál), majd amikor Kóhalomban letelepedtek, szász nyomásra németesítették nevüket Wolff-ra.
- Gyógyszerész, botanikus.
- Gyógyszertárt nyitott öccsével Kolozsváron, majd Tordán is.
- Folytonosan tanult és búvárkodott; mint botanikus lett híressé. Kutatásaival Kolozsvár és Torda flóráját megismertette Európával.
- A növénytudósok számos növényt neveztek el róla.
- Létrehozója és 25 évig volt vezérigazgatója a *Tordai kiségitő-és takarékpénztárak*, egyik megalapítója *Torda-Aranyos vármegyei gazdasági egyesületnek*, melynek híres gyümölcsfaiskoláját ő teremtette meg.
- Sok ezer példányt számláló herbáriuma volt.
- Brassai Sámuellel és dr. Joó Sándorral Kolozsvár környékének flóráját gyűjtötte és a növények etimológiáját ápolta.
- Halála után gyógyszerészi és botanikus működését legidősebb gyermeke, Gyula folytatta.

A Kárpát-medence növényritkasága a turkesztáni hagyma, melyre Wolf Gábor 1857-ben akadt rá a Tordai-hasadékban. A növény legközelebbi ismert lelőhelyei mintegy 2500 kilométerre keletre találhatóak. A hagyma itteni felfedezése tudományos körökben igen nagy feltűnést keltett.

Czárán Gyula

1847 – 1906

- Nemességet szerzett örmény eredetű családba született az Arad megyei Seprősön. Apja Czárán Gergely, anyja Baracházai Capdebó Anna. A család eredeti neve: Ergérczi, a föld szó moldovai fordítása.
- Földbirtokos, természetjáró és barlangkutató.
- Az egyik első magyar turisztikai szakember, útépítő, barlangkutató és szakíró volt, akit „a magyar turizmus atyja” néven is emlegetnek.
- Beutazta Erdélyt, a Magas-Tátrát és több európai országot, mint Olaszország, Németország, Ausztria, a Francia Alpok.
- Bejárta a hegyeket és feltárta barlangokat, leírásokat közölt a *Turisták Lapjában*, az *Erdélyben* és a *Nagyvárad* című lapokban. Hangulatos leírásai mellett útikalauzokat írt, a Bihar-hegység feltárását végezte („Bihar-grófia” névvel is illették).
- Már több, mint 40 évesen végzi el a Selmecbányai Erdészeti és Geológiai Egyetemet.
- Számos olyan barlangot fedezett fel, melyeket sem a barlangászok sem a helyi lakosok nem ismertek.

Czárán Gyula szobra Nagyváradon.

Jelenet a Hotel Galbinából. Jobb szélén az első alak Czárán Gyula.

Czárán Gyula-barlang, Mézged

25 éven keresztül minden energiáját a Bihar-hegység turisztikai útvonalainak kiépítésére, az ottani turistatársadalom fellendítésére fordította. Utakat, hidakat, létrákat készített szinte a hegység minden látnivalójához. Mindezt a saját költségén. Vizeséseket, sziklaalakzatokat, karsztjelenségeket tárt fel. Útjelzéseket, útjelző táblákat helyeztetett el. Egyetlen emberként egy egész testület munkáját végezte el. Turistatársai a „Galbina fejedelme” címmel tüntették ki.

Seprősi Czárán Gyula emléktű, melyet kényelmesen és figyelmesen 3-4 nap alatt lehet végigjárni.

Számos könyvet írt illetve írtak róla, munkájáról valamint az általa feltárt túraútvonalokról.

Czárán nem csak könyvei és cikkei segítségével kalauzolta a természetjárókat, de maga is sok túrát vezetett, gyalogosan és lóháton egyaránt. A kép bal szélén látható.

Műszaki emberek

Magyarország technikai fejlődése aligha képzelhető el számos, műszaki dolgokban érdekelt személy áldozatos munkája nélkül. Számos közülük örmény felmenőkkel rendelkezik. Akár egymagukban, akár olyan műszaki kiválóságokat felvonultató többgenerációs család részeként, mint a Korbuly család, számos kiváló újítást adtak az országnak.

Korbuly József

1847 – 1914

- Örmény nemesi család sarja. A név Korbulián, eredeti nevük, Ándrus, Simay.
- Eredetileg kovács- és géplakatos volt, mérnöki tanulmányait a megtakarított pénzéből végezte.
- Az akkoriban alakult MÁV szolgálatába lépett és 1906-ban mint a MÁV aradi üzletvezetőségének vezető helyettese vonult nyugdíjba.
- Legfontosabb találmánya egy újfajta, olajban fűtő vasúti kocsis csapágy volt. A Korbuly-féle csapágyban az alsó és felső csapágycsésze zárt tokban kapott helyet. A tok körüli házban tárolt olaj végezte a csapok kenését. A ház és a tengely közötti hézag, bőséges tömítéssel volt lezárva, hogy az olaj ne tudjon kifolyni, illetve az olajba ne kerülhessen szennyezés kívülről. Ez a tömítés az elődje volt a jelenlegi Simmering- vagy Goetze-tömítéseknek. Az 1878-as párizsi világkiállításon kitüntetését szerzett.
- Anyagi okok miatt MÁV-nál nem került bevezetésre. Az akkor még fennálló más vasutak (pl. Arad-Csanád) ugyanakkora sikerrel alkalmazták kocsijaikon, mint a Budapesti Városi Villamosvasutak, a Budapesti Közúti Villamos Társaság, valamint a Földalatti Villamos Vasút.

Tíz gyermekéből négy fiú és három lány érte meg a felnőttkort (a fotón 1912-ben, balról jobbra: Sándor, ifjabb József, Károly, János, Ilona és Mária), közülük két fiú alkotott kimagasló ipar területén és szerepel itt.

Korbuly Károly

1873 – 1944

- Gépészmérnök, feltaláló, Korbuly József másodszüllött fia, Korbuly János bátyja.
- A hazai ipartörténet kimagasló személyisége. Tehetése Kandó Kálmánhoz, Bláthy Ottóhoz, Mechwart Andrásához mérhető!
- 1896-ban az aradi országos kiállításon bemutatták az ő és testvére, Sándor által készített négyhengeres álló gőzgépmoделljét, és azt a kis villamoskocsi-moделl, amelyet Bunsen-elemek hajtottak.
- A budapesti Magyar Királyi József Műegyetem gépészmérnöki szakán mérnöki oklevelet szerzett.
- Rövid tanári pályafutást követően a Ganz villamosgágyrában helyezkedett el, ahol rövidesen üzemfőnök lett.
- Kandó Kálmán hívására Olaszországba ment, ahol 1907 és 1915 között a Vado Liger-i mozdonygyár műhelyfőnöke lett. Feladata Kandóval együtt az olaszországi vasútállomásítás részeként az ország villamos mozdonyainak és motorkocsijainak kifejlesztése volt. 1916-ban tért vissza Budapestre.
- A csepeli Weiss Manfréd-művek műszaki igazgatója lett. Ezekben az években dolgozta ki újszerű csőgyártási eljárását, ahol a tolópadon nem gyűrűkkel, hanem egymással 120 fokos szöveget bezáró görgős rendszerrel történt a cső nyújtása. A szabadalmat világszerte számos cég vásárolta meg, az ilyen módon készült tolópadokat Kínába is exportálták.

Korbuly Károly WM (Weiss Manfréd) autójáról a gyárban készült egy makett is (Forrás: Magyar Műszaki és Közlekedési Múzeum)

Korbuly János

1893 – 1976

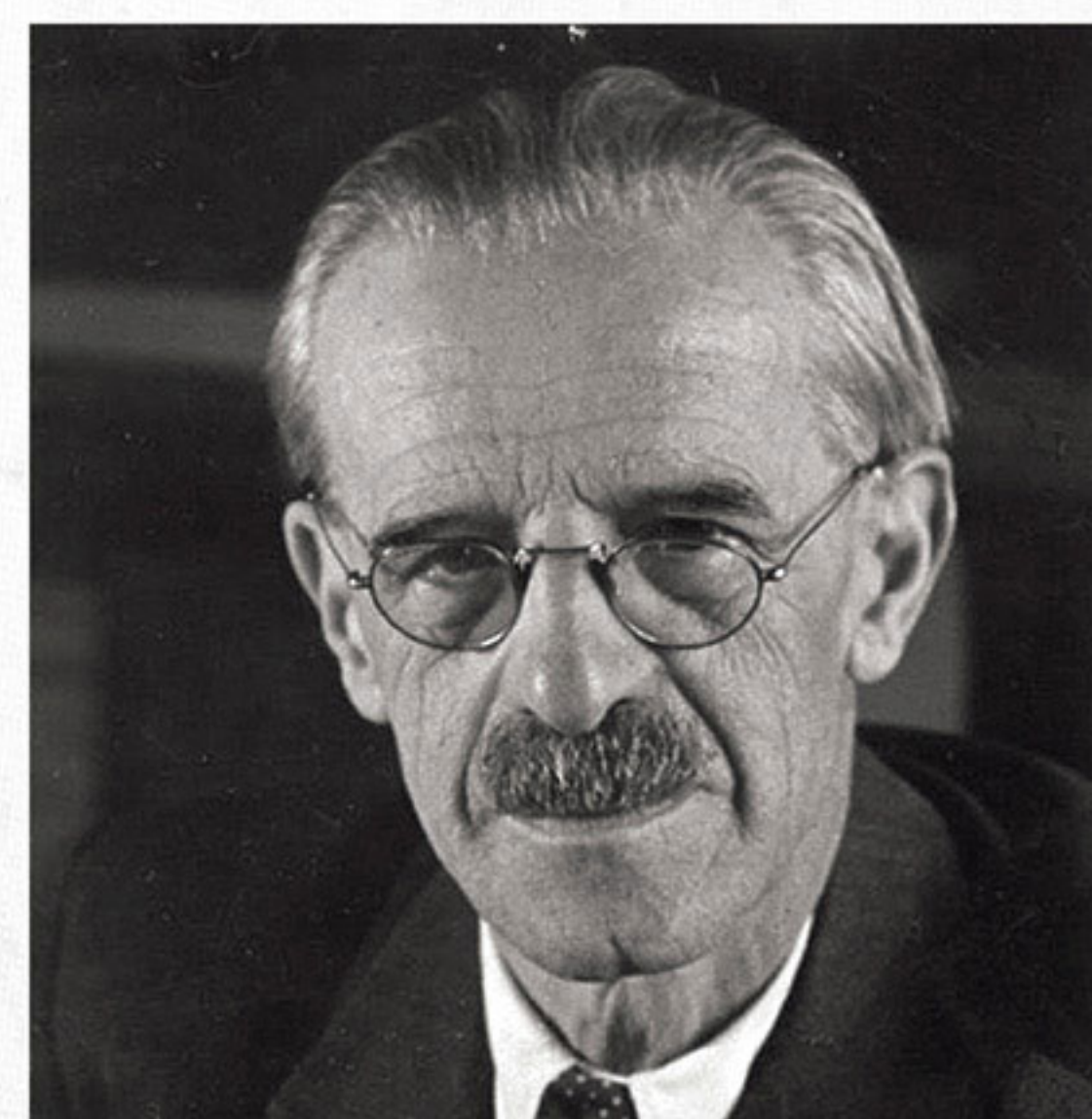
- Kossuth-díjas gépészmérnök, Korbuly József fia.
- 1918-ban végzett a budapesti Műegyetemen.
- 1919-ben a csepeli Weiss Manfréd gyárhoz került, ahol főként a traktor- és autógyártás területén dolgozott. 1944. őszén már a Weiss Manfréd gyár műszaki vezetője. Irányítása alatt készült Magyarországon az első kétütemű autómotor, az első személy- és tehergépkocsi és a „John-Deere” licenc szerinti készített traktor. Olyan sorozatgyártott páncélgépkocsi és harckocsi tervezését vezette, mint a Csaba, a Turán és a Zrínyi. 1939-ig mint a szerkesztési iroda főmérnöke tevékenykedett.
- 1946-tól a Hofherr és Schrantz Traktorgyár főmérnöke.
- 1951-ben a Mélyfűró Berendezések Gyáránál dolgozott, azután a Magyar-Szovjet Olajipari Vállalat, később pedig a Bányászati Kutató Intézetnél volt mérnök. 1956 és 1960 között a kispesti Vörös Csillag Traktorgyárnak, ahol tervezésirányítói minőségben működött.
- Itt vesz részt a Dutra D4K magyar összerakésmeghajtású mezőgazdasági vontató (traktor) kifejlesztésében.
- 1966-ban történt nyugdíjba vonulásáig a Ganz-Mávag Mozdony és Gépgyárban volt a járműgyártás vezető főmérnök.

Korbuly János és Röhner Emil 1963-ban Kossuth díjat kaptak a Dutra traktorok tervezéséért

16 évesen, Kandó Kálmán hatására elhatározta, hogy megépíti egy villamoskocsi makettjét. Az 1:10 méretarányú, üzemképes, légfűtésű makett két év alatt készült el.

Danczkai Pattantyús-Ábrahám Géza

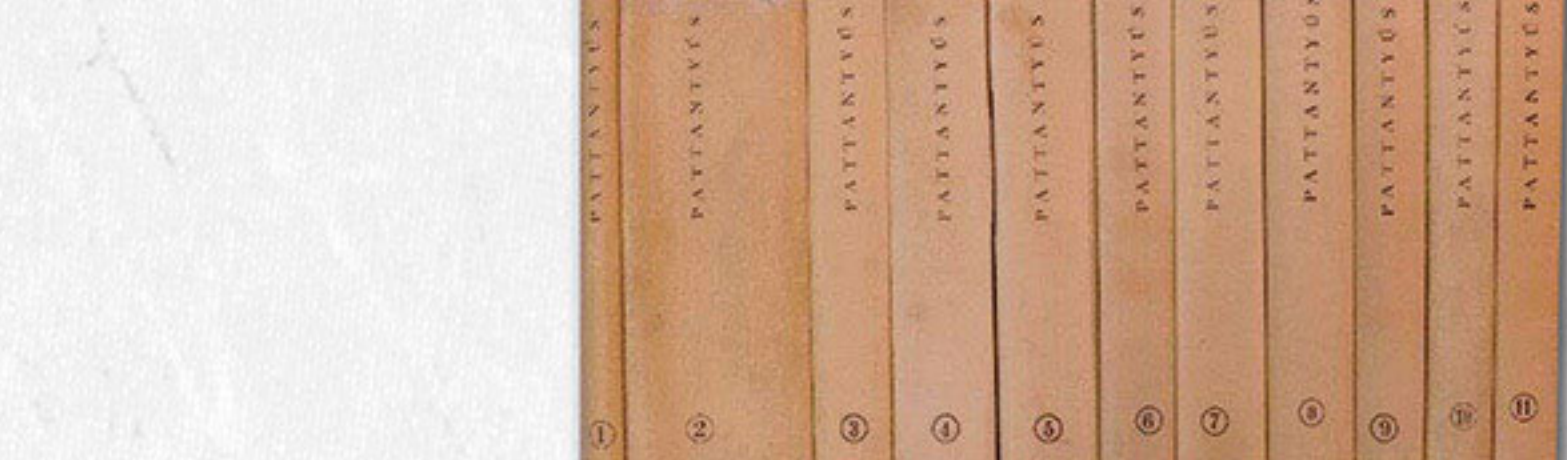
1885 – 1956

- Örmény nemesi család sarja. A Pattantyús felvett név, a család eredeti neve Tákeszián.
- Kossuth-díjas magyar gépészmérnök, akadémikus professzor a Műegyetemen.
- Nemzetközileg elismert tudós és a gépészet egyik kiemelkedő személyisége.
- A dugattyús szivattyúk légüstjének méretezésére kidolgozott eljárását az egész világon Pattantyús-módszerként ismerik.
- Számos tankönyvet írt, ezek közül kiemelkedik a *Gépek üzemtana*, ami tizennégy kiadást ért meg.
- A gépek szinte áttekinthetetlen sokaságának rendszerezője, számos könyvvel gazdagította a magyar műszaki irodalmat.

Egy anekdota róla:
Az utcán posztoló rendőr arra lesz figyelmes, hogy késő este, zárás után a Műegyetem kerítésén sorra másznak át hallgatóforma fiatalemberek. A rendőr kérdésére mindegyik így védekezik:
– A Patyi bácsinál vizsgáztam.
Amikor úgy éjfél felé egy idős úr is igyekszik kifelé a kerítésen át, a rendőr dühösen rászól:
– Remélem, nem azt akarja mondani, hogy maga is a Patyi bácsinál vizsgázott.
– Nem kérem, én vagyok a Patyi bácsi.

Az analóg módon működő és logikai műveletekre képes komputert, az analógiai számítógép lelkét, a CNN chipet Leon Chua, a Berkeleybeli University of California kínai származású amerikai professzora és tanítványa, L. Yang találta fel 1988-ban. Erre építve 1992-ben Roska és Chua megalkotta az úgynevezett CNN Univerzális Gépet, amely egy kétdimenziós rácson több ezer CNN elemi processzort tartalmaz. A CNN chip maga egy vizuális mikroprocesszor, amelyben minden egyes tranzistor fényérzékeny optikával rendelkezik. Az eredmény: milliószor millió, azaz tíz a tizenkettediken számú művelet másodpercenként, egy négyzetcentiméteres felületen. A CNN chip egyébként csodákra képes, akár egy mesterséges szem agya is lehet.

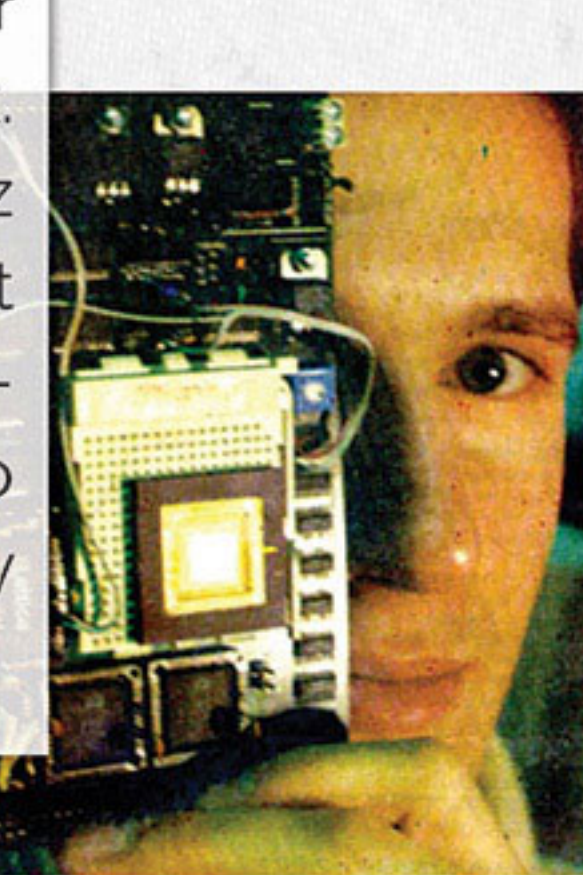

A *Pattantyús: Gépész- és villamosmérnökök kézikönyve* 11 kötetes kézikönyv-sorozat gépészmérnökök és villamosmérnökök számára. A sorozatot az 1950-es években kezdte szerkeszteni egy, a magyar mérnökök legjobbjaiból szerveződött szerkesztőbizottság, melynek vezetését 1956-ban bekövetkezett haláláig Pattantyús-Ábrahám Géza professzor látta el. Az ő munkája és a magyar gépészmérnökök több generációjának képzésben betöltött meghatározó szerepe tiszteletére a sorozatot róla nevezték el, annak ellenére, hogy a tényleges szerkesztési munkában már nem tudott részt venni: az első két kötet 1960-ban jelent meg.

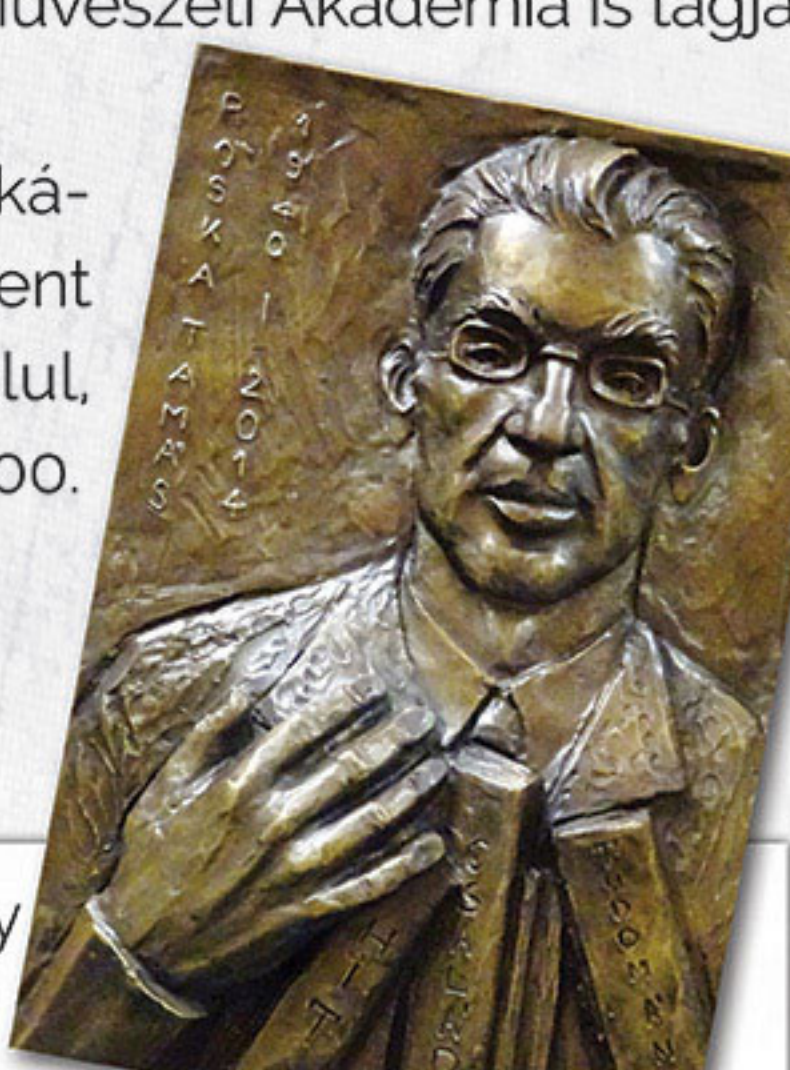
dr. Roska Tamás

1940 – 2014

- A család eredeti örmény neve: Roskaian; a gármir - piros - örmény szóból származik.
- Széchenyi-díjas és Bolyai-díjas magyar villamosmérnök, informatikus, egyetemi tanár.
- A Magyar Tudományos Akadémia rendes tagja.
- Kutatási területe: a neurális hálózatok, nemlineáris rendszerek és hálózatok, vizuális információfeldolgozás, valamint a celluláris szuperszámítógépek.
- Nevéhez fűződik a CNN-chip (Cellular Neural Networks, celluláris neurális hálózat) kifejlesztése, valamint a neurális hálózatok (vagy neuronháló) kutatásának megindítása Magyarországon.
- 1998-2006-ig a Pázmány Péter Katolikus Egyetem Információs Technológiai Kar alapító dékánja.
- 1993-ban a londoni Európai Akadémia, 1994-ben az Európai Tudományos és Művészeti Akadémia is tagjai közé választotta.
- Több, mint kétszáz publikációja és négy könyve jelent meg magyarul és angolul, hivatkozásai száma kb. 3000.

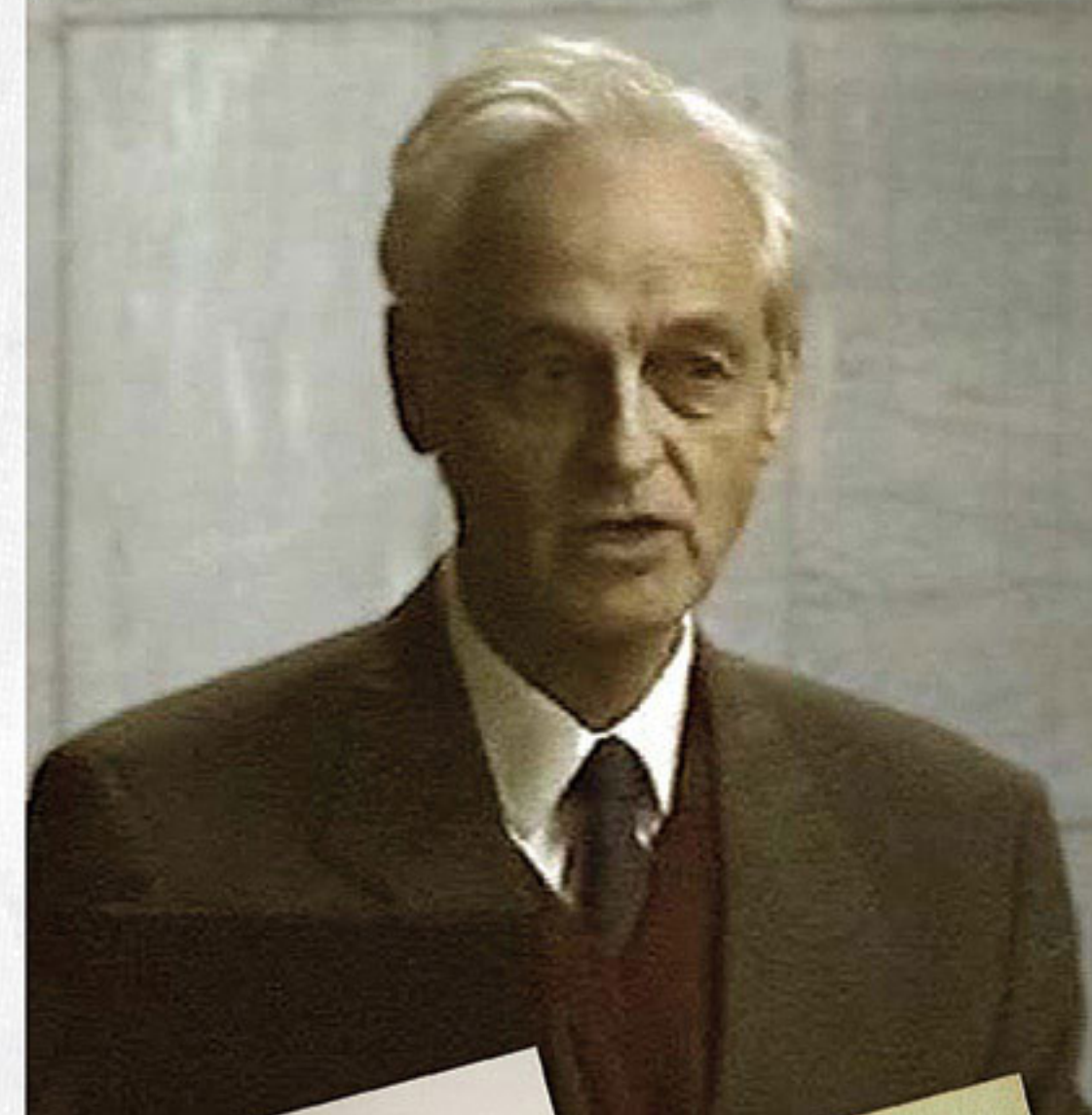
R. Törley Mária domborműve az MTA Számítástechnikai és Automatizálási Kutatóintézet (SZTAKI) nagytermében.

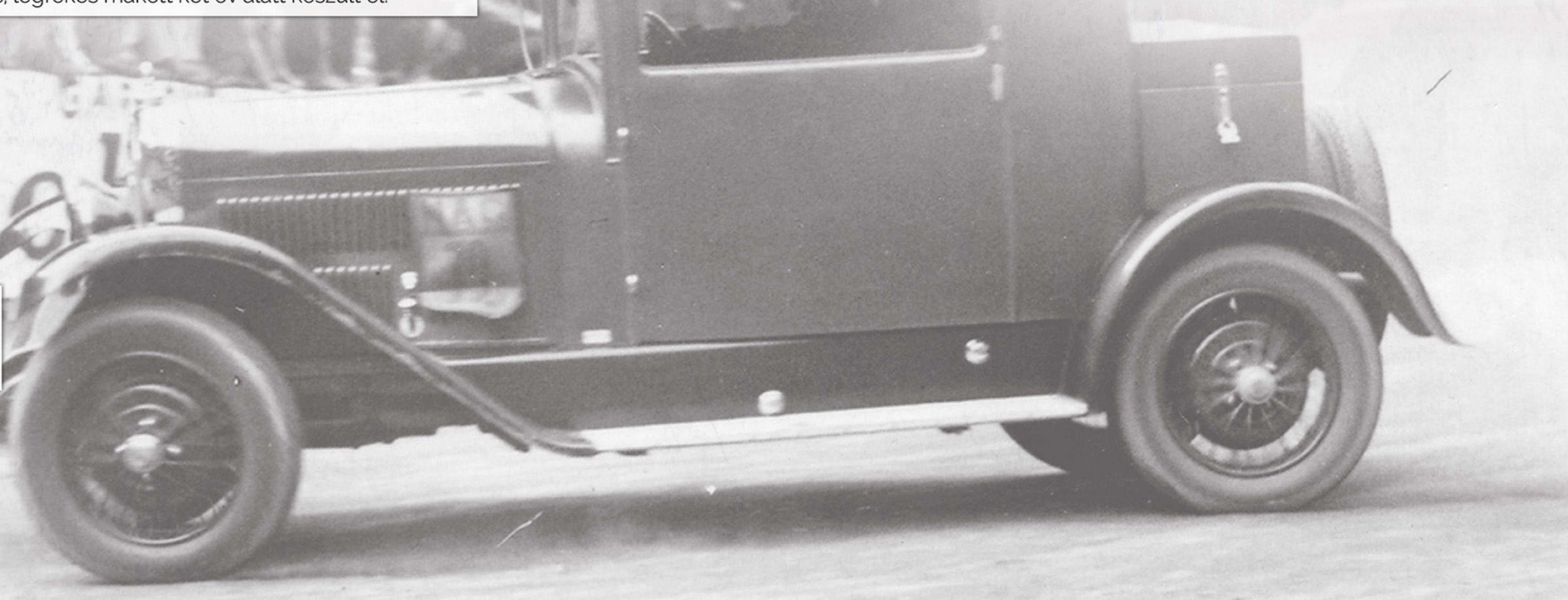
prof. dr. Voith Márton

1934 – 2018

- Lászlóffy és Korbuly örmény családok leszármazottja.
- Gyémántokleveles kohómérnök.
- A műszaki tudomány doktora, a Miskolci Egyetem emeritus professzora, a Kohómérnöki Kar volt dékánja, a Kohógéptani és Képlékenyalakítástani Tanszék volt vezetője.
- A Magyar Tudományos Akadémia Metallurgiai Tudományos Bizottság tagja és volt elnöke.
- Több állami, egyesületi és egyetemi díj kitüntetettje.
- Új típusú képzési rendszert vezetett be a Kohómérnöki Karon, úgynevezett kihelyezett tanszégeket hozott létre, amelyek ipari cégek, kutatóhelyek bázisán működtek. Tanszékén folyamatosan újította és újította meg az egyes tantárgyak tematikáját.

Szmick Viktor versenyez egy Weiss Manfréd autóval

Politikusok

Egy országot vezetni, működését átlátni, lakosságának hasznára tevékenykedni az állam apparátus bármely szegmensében - nehéz és felelősségteljes feladat. Az államigazgatás szinte minden szintjén találhatunk örmény nemzetiségű személyeket, akik életüket arra tették fel, hogy megteremtsék és fenntartsák a nemzet fejlődését.

Koronhály Jenő festménye

A kibővített Magyar Nemzeti Tanács egyes tagjai 1918. november elején, a Parlament épületében. (A Magyar Nemzeti Tanácsot az első világháború végén a wilsoni elvekben bízó háborúellenes pártok hozták létre, hasonlóan az Osztrák-Magyar Monarchia más államaiban megalakult nemzeti tanácsokhoz). Az őszirózsás forradalom győzelme (1918. nov. 1.) után az új állam törvényhozó szerve lett, és ekként működött egészen 1919. március 21-éig, a proletárdiktatúra bevezetéséig.

dr. P. Ábrahám Dezső

1832 - 1899

- Teljes neve danckai Pattantyús-Ábrahám Dezső, de a P. Ábrahám Dezső nevet használta. Az eredeti családi névük Tákeszián, a pattantyús ráragasztott név előtag.
- Jogász, ügyvéd, miniszterelnök 1919-ben. Függetlenségi párti, majd polgári demokrata politikus, országgyűlési képviselő, igazságügyi, később belügyi államtitkár.
- A Függetlenségi és Negyvennyolcas Párt programjával Karcag országgyűlési képviselője volt 1906 és 1918 között.
- Károlyi Mihály kormányában igazságügyi államtitkár.
- A nemzetiségek egyenjogúságáról a Jászi Oszkár vezette bizottság tagjaként Aradon tárgyalt a román nemzetiségi képviselőkkel.
- A Magyarországi Tanácsköztársaság idején Szegedre szökött. Ott a harmadik szegedi kormány, a nemzeti kormány miniszterelnöke lett 1919. július 12. - augusztus 12. között. Kormányra nevezte ki Horthy Miklóst fővezérré, ő szervezte meg a nemzeti hadsereg toborzóbizottságát és egy ideig a pénzügyminiszteri pozíciót is ellátta.
- A Huszár-kormányban belügyi államtitkári szerepet vállalt, majd átmenetileg visszavonult a politikai élettől. 1920 és 1944 között ügyvédként dolgozott.
- 1944 novemberében a nyilasok túszként Sopronkőhidára vitték, ahonnan Németországba szállították. 1945. szeptember végén került haza.
- A háború után rövid ideig országgyűlési képviselővé választották a Független Magyar Demokrata Párt jelöltjeként, s hamarosan a párt frakciójának elnöke lett. A források szerint szélsőjobbos nézetei miatt egy év múlva kizárták a pártból és mandátumáról lemondatták.

dr. Dániel Ernő

1843 - 1923

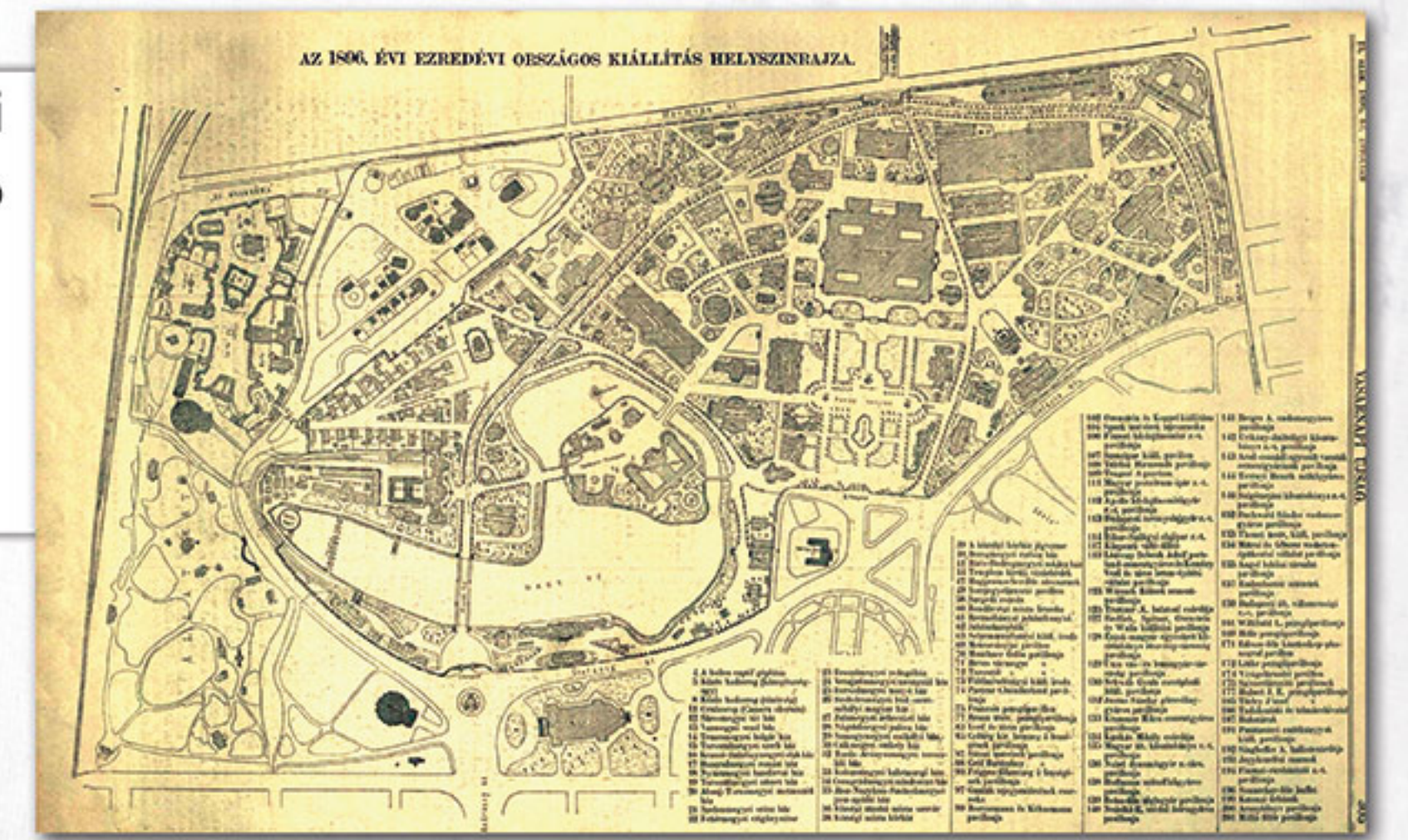

Az ünnepségek hivatalos plakátja (Gerster Kálmán és Mirkovszky Géza alkotása)

Az Iparcsarnok épülete, az Országos Általános Kiállítás csarnoka (lebontották)

A kiállítás helyszínrajza és egy korabeli látkép. A kiállítás több, mint 6 millió ember látogatta.

Gáttajai Gorove István

1818 - 1881

- Gorov, gorovi örmény szó, jelentése: ügyes, derék, bátor, eszes, erős kezű. Örmény nemesi család.
- Politikus, miniszter, közigazgász, valóságos belső titkos tanácsos.
- Nagyobb utakat tett Európa nyugati országaiba és alaposan tanulmányozta a művelt külföld politikai és államgazdasági viszonyait.
- A Magyar Tudományos Akadémia tagja.
- Az 1848-as pesti országgyűlésre Temes megye egyik kerületéből küldték képviselőnek.
- 1849-ben részt vett a Függetlenségi Nyilatkozat megszövegezésében.
- A világsíki fegyverletétel után Törökországba, majd Párizsba menekült. 1852-ben távollétében halálra ítélték, és - *in effigie*, azaz jelképesen - felakasztották. Csak nyolc év után, 1857-ben tért ismét vissza hazájába engedéllyel.
- Az Andrássy-kormányban 1867-es alakulásától 1870 májusig a földművelés-, ipar- és kereskedelemügyi miniszter volt, majd közmunka- és közlekedésügyi miniszter lett a kormány 1871-es lemondásáig.
- Az egyéni szabadság híveként megteremtette az ipari szabadságot, sürgette a vallási egyenlőség alapján a kötelező polgári házasságot. A kereskedelmi kamarák létrehozása és a lótenyésztés elkülönítése is az ő munkája volt.
- Az Ausztriával való viszonyokban mindig az önállóság szószólója volt, és szakmájában erélyesen előmozdította az ügykezelés magyarosítását.

dr. Lukács László

1850 - 1932

- Örmény családból származott, mely 1760-ban Mária Teréziától nyert nemességet. Az eredeti családi név a Ghugaszján, jelentése fény.
- Miniszterelnök, jogász, bányatulajdonos, politikus.
- A jogot Kolozsvárott végezte el.
- 1874-ben kinevezték rendkívüli tanárnak a győri királyi jogakadémiához, de miután testi ereje a folytonos előadások terhére nem bírta, két évi után felmentését kérte.
- Apjának 1877-ben bekövetkezett halála után átvette Zalánán bányaművei vezetését.
- Az 1878. évi választások alkalmával az Alsó-Fehér megyei kerület megválasztotta képviselőjévé. Összesen kilencszer nyerte el a szavazók bizalmát pályája során.
- 1887-től először pénzügyminiszteri titkár, majd államtitkár, végül 1895 - 1905 között pénzügyminiszter.
- 1909. december 23-án kijelölték miniszterelnöknek, azonban január elejéig folytatott kormányalakítási kísérlete nem járt eredménnyel.
- 1910 - 1912. között ismét pénzügyminiszter. 1911-ben fél évig egyúttal kereskedelemügyi miniszter is.
- 1912. április 22. és 1913. június 10. között miniszterelnök, belügyminiszter és a király személye körüli miniszter.
- Számos kitüntetéssel értékelték munkáját élete során, a Lipót-rend középkeresztjét, az I. osztályú Vaskorona-rendet, valamint a Lipót-rend nagykeresztjét is megkapta.

Osztrák Császári Lipót-rend nagykeresztje díszdobozban.

Erzsébetvárosi Lukács György

1865 - 1950

- A nemesi rangú erzsébetvárosi Lukács család sarja.
- Jogász, főispán, vallás- és közoktatásügyi miniszter, országgyűlési képviselő, eszperantista.
- 1887-től a Magyar Királyi Belügyminisztériumban, tíz év alatt miniszteri titkár pozícióig emelkedett.
- Ő dolgozta ki az állami anyakönyvekről szóló törvényjavaslatot, amihez tanulmányozta külföldön a különböző anyakönyvi rendszereket. A belügyminisztérium új anyakönyvi ügyosztálya élére nevezték ki.
- 1896-ban az abrudbányai kerület képviselője meg szabadalmaztatta a programmal országgyűlési képviselőjévé.
- 1897-től Békés vármegye, majd 1901-től emellett Hódmezővásárhely főispánja is volt.
- 1905. június 18-tól a következő év márciusáig vallás- és közoktatásügyi miniszter volt.
- Nevéhez fűződik a gyulai kórház fejlesztése, a gyulai főgimnázium, polgári és elemi iskolák, az állami menhely és a nagy hírű Gyulai Kötött és Szövött Iparárugyár létrejötte.

A parlament egyik legelismertebb pénzügyi szakembere. Államtitkár (Pénzügymin, 1893. jan.), pénzügyminiszter (br. Bánffy Dezső, Széll Kálmán, Károly, utóbb gr. Tisza Kálmán kormányában: 1895. jan. 15. - 1905. jún. 18.). Ez idő alatt pénzügyi reformok egész sorát léptette életbe, melynek eredményeként az eltelt tíz év alatt a költségvetés végösszege megduplázódott. Ekkor I. Ferenc József külön kéziratral üdvözölte.

A kormány az országgyűlés megnyitására érkező királyt várja a Nyugati pályaudvaron. Balról: Hazai Samu, Khuen-Héderváry Károly, Lukács László, Josipovich Géza

Az 1990-ban alapított Első gyulai kötött és szövött iparárugyár r. t. közgyűlése a társaság elnökévé Lukács György főispánt választotta meg, aki később százezer korona kamatmentes állami kölcsönt eszközölt ki a vállalatnak.

Gorove István írásai és beszédei.

Munkájáért Osztrák Császári Lipót-rend és Vaskorona-rend kitüntetésekkel jutalmazták.

Papp Antal (középen) Telegyi Pál főcserkészrel és Farkas Ferenc táborparancsnokkal az 1933-as gödöllői Cserkész Világdszemorin

Papp Antal

1875 - 1948

- Erzsébetvárosi örmény származású család, eredeti nevük Derder.
- Pénzügyminisztériumi államtitkár, a Magyar Cserkészszövetség elnöke.
- A Pénzügyminisztériumban segédfogalmazóként kezdett, majd végigjárva a hivatali létrát miniszteri szintig emelkedett.
- 1913-1919 között Kolozsvárott működött pénzügyigazgatóként miniszteri tanácsosi rangban.
- Pénzügyminisztériumból helyettes államtitkárként nyugdíjazták 1935-ben.
- 1937-től a Ferenc József Tudományegyetemen tanított államszámvitelant.
- A hazai cserkészet egyik szervezője volt. 1932 és 1942 között a Magyar Cserkészszövetség országos elnöke.

